

BONUM PANKKI OY - TASEKIRJA 1.1 - 31.12.2015

Y-tunnus: 2192977-5

Posti-/käyntiosoite: Hevosenkentä 3, 02600 Espoo

Kotipaikka: Espoo

SISÄLTÖ

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1. – 31.12.2015	5
TOIMINTAYMPÄRISTÖ	5
POP PANKKI -RYHMÄ	6
BONUM PANKIN LIIKETOIMINTA	6
TALOUDELLINEN ASEMA.....	6
TULOS.....	6
TASE	7
MUUT KESKEISET TUNNUSLUVUT	8
OSAKKEET JA OMA PÄÄOMA	8
VAKAVARAISUUDEN HALLINTA	8
OMAT VARAT JA VAKAVARAISUUS.....	9
VAKAVARAISUUDEN TUNNUSLUVUT.....	9
RISKIENHALLINTA	10
RISKIENHALLINNAN TAVOITE	10
RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET JA ORGANISOINTI	10
LUOTTORISKIT	10
LIKVIDITEETTIRISKIT	11
MARKKINARISKIT	11
KORKORISKIT.....	11
OPERATIIVISET RISKIT.....	11
STRATEGINEN RISKI	12
SISÄINEN VALVONTA	12
SISÄINEN TARKASTUS.....	12
BONUM PANKIN HALLINTO JA HENKILÖSTÖ	12
TILINTARKASTUS	13
PANKIN HALLINNOINTI- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ.....	13
PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ.....	13
PALKITSEMISJÄRJESTELMÄN MÄÄRITTELYSSÄ KÄYTETTY PÄÄTÖKSENTEKOPROSESSI.....	13
PALKITSEMISEN JA TULOKSEN VÄLINEN SUHDE.....	13
SUORITUSTEN ARVIOINNISSA KÄYTETYT PERUSTEET JA RISKIPERUSTEISET PALKKIOIDEN MÄÄRÄN MUUTOKSET, LYKKÄÄMISKÄYTÄNTEET JA PALKKIOIDEN MAKSAMISPERUSTEET	14
PALKKIOIDEN KIINTEIDEN JA MUUTTUVIEN OSIEN SUHDE	14
MUUTTUVIEN PALKKIOIDEN JA MUIDEN LUONTOISETUJEN MÄÄRITTÄMISESSÄ SOVELLETTAVAT KESKEISET PARAMETRIT JA PERUSTEET.....	14
YHTeenLASKETUT PALKITSEMISTA KOSKEVAT TIEDOT TOIMIVAN JOHDON JA NIIDEN HENKILÖSTÖN JÄSENTEEN OSALTA, JOIDEN TOIMINNALLA ON MERKITTÄVÄ VAIKUTUS LAITOKSEN RISKIPROFIILIIN14	
TOTEUTUNEET PALKKIOT	14
KESKEISIMMÄT ULKOISTETUT TOIMINNOT	14
TALLETUSSUOJA	15
YHTEISKUNTAVASTUU	15
TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT.....	15

LIIKETOIMINNAN KEHITYS VUONNA 2016.....	15
HALLITUKSEN ESITYS VOITONJAKOKELPOISTEN VAROJEN KÄYTÖSTÄ.....	16
TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT	16
TULOSLASKELMA	17
LAAJA TULOSLASKELMA	17
TASE.....	18
LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA	19
RAHAVIRTALASKELMA.....	20
TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	22
LIITE 1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET	22
YLEISTÄ.....	22
BONUM PANKKI OY JA POP PANKKI -RYHMÄ.....	22
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTA	22
RAHOITUSINSTRUMENTIT	22
LUOKITTELU JA KIRJAAMINEN TASEESSA.....	22
KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN	23
RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMINEN.....	24
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	25
AINEELLISET HYÖDYKKEET.....	25
VUOKRASOPIMUKSET	26
TYÖSUHDE-ETUUDET	26
TUOTTOJEN JA KULUJEN TULOUTUSPERIAATTEET	26
TULOVEROT.....	27
SEGMENTTIRAPORTOINTI	27
JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN	
LIITTYVÄT EPÄVARMUUSTEKIJÄT.....	27
KÄYVÄN ARVON ARVIOINTI.....	27
ARVONALENTUMINEN.....	27
UUDET IFRS-STANDARDIT JA TULKINNAT.....	28
LIITE 2 RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAISUUDEN HALLINNAN PERIAATTEET.....	29
VAKAVARAISUUDEN HALLINTA.....	29
OMAT VARAT JA VAKAVARAISUUS	29
VAKAVARAISUUDEN TUNNUSLUVUT	29
RISKIENHALLINTA.....	30
RISKIENHALLINNAN TAVOITE	30
RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET JA ORGANISOINTI	30
LUOTTORISKIT	30
LIKVIDITEETTIRISKIT	31
MARKKINARISKIT	33
KORKORISKIT	33
OPERATIIVISET RISKIT	34
STRATEGINEN RISKI.....	34
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	36
LIITE 3 KORKOTUOTOT JA -KULUT	36

LIITE 4 PALKKIOTUOTOT JA –KULUT, NETTO	36
LIITE 5 SIOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT	37
LIITE 6 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	37
LIITE 7 HENKILÖSTÖKULUT	37
LIITE 8 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	38
LIITE 9 POISTOT AINEELLISISTA JA AINEETOMISTA HYÖDYKKEISTÄ.....	38
LIITE 10 TUOVEROT.....	39
LIITE 11 RAHOITUSVAROJEN JA –VELKOJEN TULOSLASKELMAERÄT ARVOSTUSLUOKITTAIN	40
VAROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT	41
LIITE 12 RAHOITUSVAROJEN JA –VELKOJEN LUOKITTELU.....	41
LIITE 13 KÄTEISET VARAT.....	42
LIITE 14 LAINAT JA SAAMISET	43
LIITE 15 SIOITUSOMAISUUS	44
LIITE 16 AINEETOMAT HYÖDYKKEET	44
LIITE 17 AINEELLISET HYÖDYKKEET.....	45
LIITE 18 MUUT VARAT	45
LIITE 19 LASKENNALLISET VEROT.....	46
VELKOJA JA OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	48
LIITE 20 VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE	48
LIITE 21 MUUT VELAT	49
LIITE 22 OMA PÄÄOMA	50
MUUT LIITETIEDOT	51
LIITE 23 ANNETUT JA SAADUT VAKUUDET	51
LIITE 24 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET.....	51
LIITE 25 KÄYVÄT ARVOT ARVOSTUSMENETELMÄN MUKAISESTI.....	51
LIITE 26 MUUT VUOKRASOPIMUKSET	53
LIITE 27 LÄHIPIIRITIEDOT	54
LIITE 28 TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT	54
LIITE 29 SIIRTYMINEN IFRS-STANDARDEIHIN	55

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1. – 31.12.2015

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Suomi jäi muun maailman kasvuvauhdista edelleen jälkeen. Vuonna 2015 Suomen bruttokansantuote laski 0,1 prosenttia. Vuoden 2016 kasvuennuste on vain 0,6 prosenttia. Investoinnit ovat maailmanlaajuisesti heikolla tasolla, joten Suomen investointihyödykevetoisen viennin on vaikea saada maailmantalouden kasvusta kiinni. Vientimarkkinoilla näkymät ovat hieman positiivisemmat 2016, mutta kotimarkkinoilla tilanne on edelleen heikko.

Euroopan talous kasvaa noin 2 prosentin vuosivauhtia. Kasvanut työllisyys lisää kotimaista kulutusta. Yhdysvalloissa talouskasvu pysyy noin 2,5 prosentissa. Yhdysvalloissa odotetaan varovaista koronnostoa loppuvuoteen, mutta sen ei uskota laskevan talouskasvua. Keväällä 2015 Kiinan pörssin romahdus säikäytti erityisesti Yhdysvallat mutta myös koko kansainvälisen talouden. Toistaiseksi pörssiromahduksen vaikutukset reaalityöelämään näyttävät jäävän vähäisiksi.

Kilpailukykyongelmien ja rakenteellisten haasteiden lisäksi Suomen viennin kehitystä rajoittavat edelleen Venäjän talouspakotteet ja maassa vallitseva erittäin heikko talouskehitys. Öljyn hinnan lasku on romahduttanut Venäjän talouskasvun ja voimakkaimmin heikosta talouskasvusta kärsii yksityinen kulutus. Euron ja dollarin väliseen valuuttakurssiin ei odoteta suuria muutoksia, joten Suomen vienti ei saa valuuttakurssista erityistä tukea. Heikko investointihyödykkeiden vienti on vähentänyt myös tuontikomponenttien tarvetta.

Investoinneissa on nähtävissä hienoista piristymistä. Rakentamisessa tulevaisuuden näkymät ovat tällä hetkellä positiiviset. Myös metsäteollisuudessa on käynnissä ja suunnitteilla useampia laajoja investointeja. Kone- ja laiteinvestoinnit ovat kuitenkin Suomessakin heikolla tasolla. Kokonaisuudessaan investoinnit laskivat 3,2 prosenttia. Tänä vuonna parempien ulkomaankaupan näkymien ansiosta investoinnit kääntyvät varovaiseen 1,6 prosentin kasvuun.

Koko viime syksyn hallitus on yrittänyt keksiä keinoja, jolla Suomen talous saataisiin kasvuun. Kaikkien neuvottelukumppaneiden hyväksymää ratkaisua ei kuitenkaan ole löytynyt. Suomen vientikilpailukyyn parantaminen on tärkeää, mutta esitetyillä toimilla ei välttämättä päästä tavoitteeseen. Päätöksiä tehtäessä on tärkeää huomioida kotimarkkinoiden toiminta. Yksityisen kulutuksen heikentäminen edelleen voi viedä viimeisenkin pohjan Suomen talouskasvulta.

Kuluttajahinnat ovat olleet laskussa johtuen ruoan ja bensiinin hinnan laskusta. Toisaalta asumisen ja terveyspalveluiden hinnat ovat olleet nousussa. Palkkakustannusten hidaskasvu ja heikko kysyntätilanne hillitsevät osaltaan hintojen nousua. Kuluttajahintojen nousuun vaikuttavat lähinnä veronkorotukset.

Euriborokorot ovat edelleen olleet laskussa ja asuntolainoissa yleisesti käytetty 12 kuukauden Euribor laski miltei nolnaan vuoden lopussa. Matala korkotaso kuitenkin tukee asuntovelallisten taloutta. Asuntojen hinnat eivät merkittävästi näytä nousevan. Sen sijaan vuokramarkkinoilla tilanne on haastavampi, koska vuokrahinnat ovat nousussa.

Työttömyys on kasvanut voimakkaasti, mutta loppuvuoden aikana kasvu näyttää taittuneen. Työttömyysaste säilyi edelleen korkeana. Työllisyystilanne vaihtelee paljon eri alojen välillä. Teollisuudessa on pitkään mennyt huonosti, mutta sielläkin on nähty syksyn aikana positiivisempia merkkejä. Myös rakentamisessa työllisyysnäkymät ovat selvästi paremmat kuin aiemmin. Tukku- ja vähittäiskaupassa tilanne on edelleen huono. Myös julkisten sosiaali- ja terveyspalveluiden työllistämismahdollisuudet ovat heikenneet voimakkaasti. Yksityisellä puolella tilanne on huomattavasti parempi.

Taantuman lisäksi teknologiset innovaatiot ja digitalisaatio muuttavat Suomen työmarkkinoita voimakkaasti. Useita työtehtäviä voidaan korvata teknologialla ja ihmisiä jää työttömiksi. Työmarkkinoiden joustoja ja työttömien uudelleentyöllistämismahdollisuuksia pitäisikin parantaa, jotta työttömyys pysyy hallinnassa myös tulevaisuudessa.

Kotitalouksien tilanne on tällä hetkellä heikko. Korkea työttömyys ja käytettävissä olevien tulojen kehitys on ollut vaatimatonta. Yksityisen kulutuksen kasvu on ollut jo useamman vuoden todella heikkoa. Viime vuonna kuluttajahintojen lasku on helpottanut kotitalouksien tilannetta, mutta muuten kulutusmahdollisuudet ovat heikot.

Suomessa yksityisen kulutuksen suhde bruttokansantuotteeseen on noin 55 prosenttia, joten sillä on erittäin iso merkitys koko talouden kehityksen kannalta.

POP PANKKI -RYHMÄ

Bonum Pankki Oy on POP Pankkiliitto osk:n jäsen ja se kuuluu 31.12.2015 toimintansa aloittaneeseen POP Pankkien yhteenliittymään. POP Pankkien yhteenliittymän muodostavat 26 itsenäistä osuuspankkia, keskusyhteisö POP Pankkiliitto osk, näiden konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden määräysvallasta yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet. POP Pankkiliitto osk toimii POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

BONUM PANKIN LIIKETOIMINTA

Bonum Pankki vastaa POP Pankkien keskusluottolaitospalveluiden tuottamisesta. Viimeisetkin keskusluottolaitospalvelut otettiin käyttöön suunnitelman mukaisesti toimintavuoden aikana. Kaikki POP Pankkien tarvitsemat keskusluottolaitospalvelut on nyt siirretty Bonum Pankin vastuulle. POP Pankkien maksujenvälitys SEPA maksujen osalta siirtyi Bonum Pankin hoidettavaksi helmikuussa. Samalla käynnistyi myös POP Pankkien vähimmäisvarantojen välittäminen Bonum Pankki Oy:n kautta Suomen Pankkiin.

Erikoislainojen tukipalveluiden tuottaminen alkoi helmikuussa. Nämä palvelut liittyvät valtion varoista myönnettyihin lainoihin tai lainoihin, joilla on valtion takaus tai korkotuki. Bonum Pankki raportoi lainoista keskitetysti eri viranomaistahoille sekä hoitaa niihin liittyvän rahaliikenteen, rahalaitossiirrot ja maksunlykkäykset POP Pankkien puolesta.

POP Pankkien ulkomaanmaksujen välityspalvelu alkoi toukokuussa kahdessa vaiheessa siten, että ensin otettiin käyttöön saapuvien maksujen välitys ja toisessa vaiheessa lähtevät maksut.

Kesäkuun alussa POP Pankkien maksukorttien liikkeellelasku ja luottokortteihin liittyvä luottokanta siirrettiin Bonum Pankkiin Nets Oy:n kanssa tehdyn tasekaupan kautta. Siirrettyjä kortteja oli n. 190 000. Molempien palveluiden siirto onnistui hyvin. Onnistumisen varmisti tiivis projektityöskentely eri palveluntuottajien ja sidosryhmien kanssa. Muutokset POP Pankkien asiakkaiden kannalta jäivät vähäisiksi.

Bonum Pankki on sekä Visa Debit että Visa Credit -korttien myöntäjä POP Pankkien toimiessa asiamiehinä tarjoten korttien myynnin sekä asiakaspalvelun prosesseja. Bonum Pankin korttiliiketoiminta toimii ulkoistetulla mallilla eli Bonum Pankin rooli on johtaa ja kehittää liiketoimintaa yhdessä kumppaniensa kanssa.

Joulukuussa Bonum Pankista tuli POP Pankkiliiton jäsenpankki ja osa POP Pankkien yhteenliittymää. Bonum Pankki jatkaa keskusluottopalveluiden kehittämistä pyrkien tukemaan POP Pankkien liiketoimintaa ja mahdollistamaan POP Pankki -ryhmän terveen ja kannattavan kasvun. POP Pankkien yhteenliittymässä Bonum Pankki tulee rakentamaan POP Pankki -ryhmälle kanavat ulkoiseen tukkuvarainhankintaan sekä Suomesta että kansainvälisiltä markkinoilta ja ensimmäiset ohjelmat julkaistaan vuoden 2016 aikana.

Keskusluottolaitospalvelut rakennettiin alun perin 34:lle POP Pankille. Myöhemmin kahdeksan pankkia päätti erota POP Pankkiliitosta. Loppuvuodesta 2015 Bonum Pankki on valmistellut POP Pankkiliitosta eronneiden pankkien irtaantumista keskusluottolaitospalveluista. Näistä kahden osalta palvelut päättyivät 31.12.2015. Eronneille pankeille palautetaan sopimuksen mukaisesti osa keskusluottolaitospalveluiden ja korttiliiketoiminnan kehittämismaksuista sekä Bonum Pankissa olevat talletukset.

TALOUDELLINEN ASEMA

TULOS

Bonum Pankki Oy:n tilikauden tulos oli 306 tuhatta euroa (tilikauden tappio oli 246 tuhatta euroa vuonna 2014). Tilikauden tulos tulee pääosin POP Pankeille tarjotusta keskusluottolaitospalveluiden korko- ja palkkiotuotoista. Pankin kulu-tuotto -suhde oli 90,98 prosenttia (118,83).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet vuoteen 2014 verrattuna seuraavasti:

(1 000 euroa)	2015	2014
Korkotuotot	2 043	68
Korkokulut	-311	0
Korkokate	1 732	68
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	2 416	434
Sijoitustoiminnan nettotuotot	163	0
Liiketoiminnan muut tuotot	1 539	847
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	5 850	1 349
Henkilöstökulut	-1 032	-772
Liiketoiminnan muut kulut	-3 799	-800
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-491	-31
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-5 322	-1 603
Arvon alentumistappiot lainoista ja saamisista	-262	0
Tulos ennen veroja	265	-254
Tuloverot	41	8
Tilikauden tulos	306	-246

IFRS-tilinpäätökseen siirtymisen johdosta vuoden 2014 luvut on esitetty IFRS-säännösten mukaan.

Pankin korkokatteeksi muodostui 1 732 tuhatta euroa (68). Korkokate kasvoi merkittävästi johtuen keskusluottolaitospalveluiden ja korttiliiketoiminnan aloittamisesta ja sitä kautta voimakkaasti kasvaneesta taseesta. Korkotuotot muodostuivat pankin sijoitusten korkotuotoista sekä korttiluotoista. Laskeva korkotaso ja negatiiviset rahamarkkinakorot alentavat edelleen pankin korkotuottoja.

Nettopalkkiotuotot kasvoivat 2 416 tuhanteen euroon (434). Palkkiotuotot ovat pääosin maksujenvälityspalkkioita ja korttiliiketoiminnan tuottoja.

Muut tuotot, yhteismäärältään 1 539 tuhatta euroa (847) ovat peräisin Bonum Pankin toiminnan rakentamisesta POP Pankeilta perityistä maksuista.

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Henkilöstökulujen kasvu 1 032 tuhanteen euroon (772) johtui pankin henkilökunnan lukumäärän kasvusta tilivuoden aikana. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat johtuen suurimmalta osin keskusluottolaitospalvelun ja korttiliiketoiminnan infrastruktuurin rakentamiskuluista.

TASE

Pankin tase kasvoi vuoden 2015 aikana ja oli vuoden lopussa 427 333 tuhatta euroa (23 225). Taseen kasvu johtui keskusluottolaitostoimintojen ja korttiliiketoiminnan alkamisesta.

Bonum Pankki Oy:n taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

(1 000 euroa)	31.12.2015	31.12.2014	1.1.2014
Varat			
Käteiset varat	159 147	4	0
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	47 725	18 037	8 188
Lainat ja saamiset asiakkailta	43 944	0	0
Sijoitusomaisuus	171 147	1 000	0
Aineettomat hyödykkeet	2 932	2 440	78
Aineelliset hyödykkeet	50	62	40

Muut varat	1 893	1 196	167
Verosaamiset	495	486	8
Varat yhteensä	427 333	23 225	8 481
Velat			
Velat luottolaitoksille	390 200	0	0
Velat asiakkaille	7 007	0	0
Muut velat	9 453	2 726	214
Verovelat	435	490	12
Velat yhteensä	407 095	3 217	226
Oma pääoma			
Osakepääoma	10 000	10 000	6 000
Rahastot	9 919	10 000	2 000
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	12	255	255
Tilikauden voitto (tappio)	306	-246	-
Oma pääoma yhteensä	20 237	20 008	8 255
Velat ja oma pääoma yhteensä	427 333	23 225	8 481

MUUT KESKEISET TUNNUSLUVUT

Avainluvut	31.12.2015 IFRS	31.12.2014 IFRS
Kulu-tuotto-suhde, %	90,98	118,83
ROA	0,14	-1,60
ROE	1,52	-1,80
Omavaraisuusaste	4,74	86,15

OSAKKEET JA OMA PÄÄOMA

Bonum Pankilla oli 31.12.2015 900 000 osaketta, jotka ovat kokonaan POP Pankkiliitto osk:n omistuksessa. Bonum Pankilla ei ole hallussa yhtiön omia osakkeita.

Bonum Pankin osakepääoma oli 31.12.2015 10 000 tuhatta euroa. (10 000). Oma pääoma yhteensä oli 20 237 tuhatta euroa (20 008).

VAKAVARAISUUDEN HALLINTA

Bonum Pankin vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn turvaaminen suhteessa liiketoiminnan sisältämiin riskeihin, sekä varmistaa pääomien riittävä määrä ja tehokas allokointi. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi liiketoimintaan liittyvät riskit, mitoittaa pääomatarpeen riskiperusteisesti ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Toimimalla hallituksen hyväksymän liiketoimintasuunnitelman mukaisesti pankki kykenee pitämään liiketoimintaan sisältyvät riskit hallittavina ja riskinkantokykyyn nähden maltillisina. Pankin vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus, joka myös määrittelee liiketoimintaan liittyvät riskirajat. Pankin hallitus käy vuosittain läpi pankin

vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat ja muuttaa tarvittaessa asetettuja tavoitteita.

Vakavaraisuuden hallintaprosessissa pankki laatii mm. tulos-, kasvu- ja vakavaraisuusennusteet huomioiden strategiset liiketoimintasuunnitelman mukaiset keskusluottolaitostoiminnan muutostarpeet ja merkittävät hankkeet vuodelle 2016. Ennusteiden perusteella pankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustavoite kyetään ylläpitämään.

Pankki soveltaa luottoriskin pääomavaateen laskennassa standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Pääomasuunnitelmaa täydennetään riskialuekohtaisilla Pilari 2 riskiarvioilla ja stressitesteillä.

POP Pankki -ryhmä julkistaa nk. Pilari III -vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös on saatavissa POP Pankkiliitto osk:n toimitiloista osoitteesta Hevosenkentä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

OMAT VARAT JA VAKAVARAIUUS

Bonum Pankin omat varat muodostuvat osakepääomasta, vapaista rahastoista sekä kertyneistä voittovaroista, joista vähennetään EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset vähennyserät. Bonum Pankin CET1-ydinvakavaraisuussuhde oli tilikauden lopussa 19,5 prosenttia (264,3 prosenttia). Vuoden 2014 aikana Bonum Pankin omia pääomia vahvistettiin varauduttaessa vuonna 2015 aloitettavaan liiketoimintaan, joka johti korkeaan vakavaraisuussuhteeseen vuoden 2014 lopussa. Vuoden 2015 aikana Bonum Pankki Oy:n vakavaraisuuteen vaikutti liiketoimintasuunnitelman mukaisen keskusluottolaitostoiminnan käynnistäminen. Keskusluottolaitospalvelut, likviditeettiportfolion sijoitustoiminta ja korttiliiketoiminta kasvattivat tasetta merkittävästi ja nostivat riskipainotettujen saamisten määrää ensimmäisellä vuosipuoliskolla normalisoiden pankin vakavaraisuussuhteen liiketoimintasuunnitelman mukaiselle tavoitetasolle. Korttiliiketoiminnan ja keskusluottolaitospalveluiden käynnistäminen vaikutti myös operatiivisen riskin pääomavaateen kasvuun.

Vuoden 2015 alussa otettiin lakisääteisen 8 prosentin vähimmäisvakavaraisuusvaatimuksen lisäksi käyttöön kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 prosenttia sekä muuttuva lisäpääomavaatimus, jonka viranomaiset voivat tarvittaessa asettaa 0 - 2,5 prosentin tasolle. Finanssivalvonta ei ole toistaiseksi asettanut syklisyyttä vähentävää muuttuvaa lisäpääomavaatimusta tai käyttänyt muita makrovakausvälineitä. Luottolaitoslain mukainen 2,5 prosentin kiinteä lisäpääomavaatimus nostaa käytännössä alarajan vakavaraisuussuhteelle 10,5 prosenttiin ja ydinvakavaraisuussuhteelle 7 prosenttiin.

VAKAVARAIUUDEN TUNNUSLUVUT

Bonum Pankin omat varat yhteensä olivat 17 409 tuhatta euroa (19 747). Ensisijainen pääoma (T1) oli 17 409 tuhatta euroa (19 747), joka muodostui kokonaisuudessaan ydinpääomasta (CET1). Omissa varoissa ei ollut ensisijaisia lisäpääomia (AT1) eikä toissijaisia pääomia (T2). Omat varat tilikauden voitto huomioiden olivat yhteensä 17 715 tuhatta euroa (19 747).

Ensisijaisten omien varojen määrään vaikutti vuoden 2015 lopussa tehty IFRS säännösten mukainen yhteenliittymävalmisteluihin liittyvien kulujen aktivointi, jonka johdosta ensisijaisiin varoihin kohdistui 2 518 tuhannen euron vähennys aineettomista hyödykkeistä. Aktivointi ei ole tulosvaikutteinen tulevina vuosina, mutta poistojen kautta aineettomat hyödykkeet pienentyminen vapauttaa vakavaraisuuslaskennan omia varoja.

Pilari 1 riskipainotettujen erien kokonaisuus oli 89 175 tuhatta euroa (7 472), jotka muodostuivat pääosin saamisista luottolaitoksilta, yrityksiltä sekä vähittäisasiakkaiden korttiluotoista. Omien varojen vähimmäisvaatimus oli 7 134 tuhatta euroa (597) ja vakavaraisuuspuskuri minimipääomavaateeseen oli 10 276 euroa (19 149).

Bonum Pankki Oy:n vakavaraisuussuhde oli vuoden 2015 lopussa 19,5 prosenttia (264,3). Ensisijaisen pääoman (T1) suhde riskipainotettuihin eriin oli 19,5 prosenttia (264,26). Bonum Pankin vakavaraisuus on esitetty liitteessä 2.

RISKIENHALLINTA

Joulukuusta 2015 alusta alkaen Bonum Pankki on osa POP Pankkien yhteenliittymää. Yhteenliittymän riskienhallinnan tavoitteista, organisoinnista ja sisäisen valvonnan järjestämisestä löytyy tarkempi kuvaus POP Pankkien yhteenliittymän vuosikertomuksesta.

RISKIENHALLINNAN TAVOITE

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja rajoitettu, ja että niitä valvotaan hyvien riskienhallintaperiaatteiden ja sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti. Riskienhallinta on osa vakavaraisuuden hallinnan prosessia, jonka tavoitteena on varmistaa että riskitasot ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Bonum Pankin liiketoiminnan kannalta olennaiset riskienhallinnan osa-alueet ovat luottoriski, korkoriski, rahoitusriskit, operatiiviset riskit sekä strateginen riski.

RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET JA ORGANISOINTI

Bonum Pankki Oy:n riskienhallinta on olennainen osa päivittäistä liiketoiminnan johtamista. Se perustuu hallituksen vahvistamiin liiketoimintasuunnitelmaan, riskistrategiaan, vakavaraisuuden hallinnan ohjeisiin ja riskienhallintaohjeisiin, päätös- ja toimintavaltuuksiin sekä liiketoiminnan eri osa-alueista tuotettavaan riski- ja tulosraportointiin.

Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti pankin liiketoiminnan sekä käynnissä olevien hankkeiden riskitasoista ja niiden kehittymisestä. Hallitus hyväksyy valtuudet ja puitteet liiketoiminnan riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat luotto- markkina- ja likviditeettiriskeille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta on toimivalla johdolla. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmien sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

LUOTTORISKIT

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään sopimuksen mukaisia maksuvelvoitteitaan. Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa sijoitustoiminnasta ja muista asiakassuhteista syntyvien luottoriskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hallittavalle tasolle.

Luottoriskien pääasiallinen hallintamenetelmä on vastapuolikohtainen luottolimiittikehikko, jolla varmistetaan luottoriskin riittävä hajautus luottovastapuolten takaisinmaksukyvyyn mukaan. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luottoriskien hallinnan ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat sijoitustoiminnan sekä luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain. Merkittävimmät luottoriskit sisältyvät likviditeettiportfolion sijoitustoimintaan ja korttiliiketoimintaan.

Pankin hallitus tekee likviditeettiportfolion sijoitustoimintaan liittyen luottolimiittipäätökset. Hallitus on delegoinut sijoitusvaltuuksia pankin johdolle ja muille nimetyille toimihenkilöille luottopolitiikan kautta. Sijoituspäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien sijoituspolitiikan, luottopolitiikan ja luottoriskien hallinnan ohjeistusten mukaisesti riskejä hajauttaen. Luottolimiittipäätökset perustuvat pääasiassa vastapuolen luottokelpoisuuden, takaisinmaksukyvyyn ja vakuuksien arviointiin.

Korttiliiketoiminnan henkilöasiakkaiden luottokelpoisuuden arviointi perustuu tilastomatemaattiseen hakemuspisteytysmalliin sekä POP Pankkien hyvään asiakastuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arvioon asiakkaan takaisinmaksukyvyistä. Muu luotonanto perustuu asiakkaan maksukykyyn sekä riittäviin ja turvaaviin vakuuksiin.

Luottoriskikeskittymiä voi syntyä tietyille vastapuolelle, vastapuoliryhmälle tai toimialalle keskittyneistä vastuista. Myös tuotteiden samankaltaisuus ja vakuudet voivat johtaa luottoriskin keskittymiseen.

Bonum Pankin yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää EU:n vakavaraisuusasetuksessa N:0 575/2013, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä.

LIKVIDITEETTIRISKIT

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan Bonum Pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voidaan jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rakenteelliseen rahoitusriskiin. Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa yhteisö ei suoriudu maksuvelvoitteestaan ilman vaikeuksia. Rakenteellinen rahoitusriski tarkoittaa jälleenrahoitusriskiä, joka muodostuu pitkän antolainauksen ja lyhyen ottolainauksen maturiteettierosta.

Likviditeettiriskeihin varaudutaan ylläpitämällä likviditeettiportfoliota, jonka turvin pankki kykenee selviytymään riittävän pitkään ilman ulkopuolista rahoitusta. Tasehallinnan rahoitussuunnittelulla ja likviditeetin jatkuvuussuunnittelulla kyetään ennakoimaan maksuvalmiutta eri tilanteissa. Pankin hallitus hyväksyy likviditeettistrategian ja likviditeetin hallinnan periaatteet. Hallitus hyväksyy myös likviditeettireservin laadulliset tavoitteet, varainhankintasuunnitelman ja likviditeetin jatkuvuussuunnitelman.

Maksuvalmiusriskin mittaamisen keskeinen tunnusluku on EU:n vakavaraisuusasetuksessa määritelty maksuvalmiusvaatimus (LCR). LCR- suhdeluvun 60 prosentin vähimmäisvaatimus tuli voimaan 1.10.2015 alkaen ja se nousi 2016 alusta 70 prosenttiin. LCR- suhdeluvun vähimmäisvaatimus nousee asteittain 100 prosentin tasolle 1.1.2018 mennessä. Bonum Pankin LCR suhdeluku oli vuonna 2015 verrattain korkea sen valmistautuessa toimimaan yhteenliittymän likviditeetin hallinnan eri tasoilla keskusluottolaitoksen roolissa. Bonum Pankki hoitaa POP Pankki -ryhmän päivittäisen maksuvalmiustilanteen seurannan ja suunnittelun osana keskusluottolaitospalveluita.

MARKKINARISKIT

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen tai muiden markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen. Markkinariskin hallinnan tavoitteena on tunnistaa ja arvioida liiketoimintaan sisältyvät markkinariskit, rajoittaa riskit hyväksyttävälle tasolle ja seurata riskiasemaa ajantasaisesti. POP Pankkien yhteenliittymässä keskusyhteisön hallitus vahvistaa markkinariskistrategian ja markkinariskin hallinnan ohjeet, jotka luovat pohjan markkinariskin hallinnalle Bonum Pankissa. Bonum Pankin hallitus vahvistaa markkinariskeille asetettavat enimmäismäärät ja sijoituspolitiikan. Vakavaraisuuden hallintaprosessi on keskeinen rahoitustaseen sisältämän markkinariskin mittaamisen ja seurannan prosessi, jossa tehdään markkinariskille pääomavarauksia.

KORKORISKIT

Bonum Pankin liiketoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski. Korkorisillä tarkoitetaan korkotason muutosten haitallista vaikutusta taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon tai korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- ja erääntymisajankohdista. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on vakauttaa pankin taseen korkoriski tasolle, jossa liiketoiminta on kannattavaa, mutta tulos tai vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaissakaan korkoympäristön muutoksissa.

Korkoriskiä syntyy rahoitustaseesta, joka koostuu, likviditeettiportfoliosta, korttiliiketoiminnasta, rahoituseristä sekä Bonum Pankin vähittäispankkitoiminnan anto- ja ottolainauksesta. Suurin yksittäinen korkoriskin lähde on likviditeettiportfolion sijoitustoiminta. Bonum Pankki ei käyttänyt johdannaisia vuonna 2015.

Korkoriskiä seurataan sekä nykyarvomenetelmällä että tulariskimallilla. Nykyarvomenetelmässä mitataan kuinka rahoitusvarojen laskennallinen markkina-arvo muuttuu korkojen muuttuessa. Nykyarvomenetelmässä kunkin tase-erän markkina-arvon odotetaan muodostuvan kyseisen instrumentin luomien rahavirtojen nykyarvona. Tulariskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta markkinakorkojen muuttuessa.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan taloudellisia menetyksiä tai muuta liiketoiminnallista haittaa, jotka voivat johtua sisäisistä puutteista tai virheistä järjestelmissä, prosesseissa, menettelytavoissa ja henkilöstön toiminnassa, tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä. Kaikkiin liiketoiminnan prosesseihin, mukaan lukien luotto- ja sijoitusprosessit, sisältyy operatiivisia riskejä. Bonum Pankin liiketoiminnan operatiivinen riski on erityistarkkailussa jatkuvien liiketoimintahankkeiden ja ulkoistusten vuoksi.

Operatiivista riskiä hallinnoidaan riskikartoituksilla, joissa liiketoiminnan prosesseihin ja hankkeisiin liittyvät riskit pyritään tunnistamaan, arvioimaan ja luokittelemaan. Merkittäviksi tunnistettujen operatiivisten riskien varalle laaditaan jatkuvuus- ja varautumissuunnitelma, joissa määritellään vaihtoehtoiset toimintatavat ja -ohjeet riskin

toteutuessa. Tavoitteena on minimoida mahdollisia riskin lähteitä prosesseissa, asettaa kontroleja ja seurantapisteitä sekä rajoittaa riskien mahdollisesta toteutumisesta aiheutuvia suoria tappioita sekä välillistä haittaa pankin liiketoiminnalle.

Operatiivisten riskien toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön riskitietoisuuden kasvattamisella ja jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Pankki on varautunut erityisellä vakuutuksella pankkitoiminnassa mahdollisesti toteutuviin operatiivisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentävät laajasti käytössä olevat vakimuotoiset sopimusehdot. Tietojärjestelmien toiminta-häiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnittelulla.

Operatiivisia riskejä seurataan keräämällä tietoa operatiivisen riskin tapahtumista, taloudellisista menetyksistä ja mahdollisista väärinkäytöksistä. Toimiva johto hyödyntää sisäisen valvonnan tuottamaa raportointia ohjeistuksen noudattamisesta sekä tietoja toimintaympäristön muutoksista.

STRATEGINEN RISKI

Strateginen riski syntyy väärän strategian tai liiketoimintamallin valinnasta, strategian toteuttamisen epäonnistumisesta, kilpailuympäristön muutoksista tai liian hitaasta reagoinnista muutoksiin. Bonum Pankki pitää liiketoimintamallia, maineriskiä, taloussuhdanteita ja kilpailua suurimpina strategisen riskin lähteinä.

Liiketoimintasuunnitelmassa määriteltyjen strategisten tavoitteiden mukaisesti Bonum Pankin on pystyttävä varmistamaan POP Pankkien tarvitsemat perustoiminnot. Potentiaalisia strategisia uhkakuvia on huomioitu pääomatarvetta arvioitaessa. Laaditussa strategiassa keskitytään Yhteenliittymän jäsenpankkien tarvitsemien keskusluottolaitostointojen ja korttiliiketoiminnan vakiinnuttamiseen.

Strategisia riskejä pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositaso suunnitelmat säännöllisesti. Suunnittelussa hyödynnetään analyyseja POP Pankki –ryhmän tilasta ja liiketoiminnan kehityksestä sekä analyyseja ja ennusteita toimialan, kilpailutilanteen ja taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäisellä valvonnalla pyritään varmistumaan siitä, että organisaatio toimii säännösten mukaisesti, hallitsee riskejä kattavasti ja että organisaation toiminta on tehokasta ja luotettavaa. Bonum Pankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on pankin sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensisijassa toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa suorittavat hallitus, toimitusjohtaja, toimiva johto, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista niitä havaitessaan.

SISÄINEN TARKASTUS

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan ensisijaisesti pankin hallitukselle. Pankin hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusyhteenvedot suoritettujen tarkastusten jälkeen.

BONUM PANKIN HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 24.2.2015 vahvistettiin vuoden 2014 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Bonum Pankki Oy:n hallitukseen kuuluu 6 jäsentä. Hallitus on kokoontunut vuoden aikana 15 kertaa.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Hallituksen puheenjohtaja	Ossi Karesvuo	toimitusjohtaja
Hallituksen varapuheenjohtaja	Ilkka Harjunpää	toimitusjohtaja
Jäsen	Timo Hulkko	johtaja
Jäsen	Soile Pusa	toimitusjohtaja
Jäsen	Markku Ristiniemi	toimitusjohtaja
Jäsen	Mikael Zilliacus	lakiasiainjohtaja

Bonum Pankin toimitusjohtajana toimii Anders Dahlqvist ja hänen sijaisena toimii Lassi Vepsäläinen.

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 13 henkilöä, kaikki kokoaikaisia. Työntekijöiden ammatillista osaamista ylläpidetään ja kehitetään pankin tarpeiden, muuttuvan toimintaympäristön sekä henkilöiden yksilöllisten osaamisvaatimusten ja niissä tapahtuvien muutosten mukaisesti.

TILINTARKASTUS

Yhtiön varsinaisena tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Johanna Gråsten.

PANKIN HALLINNOINTI- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Pankin toimintoja ohjaa osakkeenomistaja, joka käyttää päätösvaltaansa yhtiökokouksessa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Yhtiökokous päättää pankin voitonjaosta ja valitsee hallituksen jäsenet.

Pankkia edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus. Pankin operatiiviset päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu pankin yhtiöjärjestykseen, yhtiökokouksen päätöksiin ja lainsäädäntöön. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on tehtävää vastaanottaessaan annettava Finanssivalvonnan määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuus selvitys.

PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ

PALKITSEMISJÄRJESTELMÄN MÄÄRITTELYSSÄ KÄYTETTY PÄÄTÖKSENTEKOPROSESSI

Pankin hallitus vastaa palkitsemisasiosta. Pankilla ei ole palkitsemisjärjestelmän hallinnointia varten hallituksen nimeämää palkitsemisvaliokuntaa. Sitä ei ole katsottu tarpeelliseksi pankin liiketoiminnan suppeuden vuoksi. Pankin hallitus valvoo palkitsemisjärjestelmän noudattamista sekä arvioi sen toimivuutta vuosittain.

Pankin Compliance -toiminto todentaa kerran vuodessa, onko pankin hallituksen hyväksymää palkitsemisjärjestelmää noudatettu. Valvontatoiminnoissa työskentelevän henkilön palkkio ei ole riippuvainen sen liiketoiminnan tuloksesta, jota hän valvoo.

PALKITSEMISEN JA TULOKSEN VÄLINEN SUHDE

Palkitsemisjärjestelmän tulee olla pankin liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukainen ja sen tulee vastata pankin pitkän aikavälin etua. Sen tulee myös olla sopusoinnussa pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan ja riskinkantokyvyn kanssa sekä edistää niitä.

SUORITUSTEN ARVIOINNISSA KÄYTETYT PERUSTEET JA RISKIPERUSTEISET PALKKIOIDEN MÄÄRÄN MUUTOKSET, LYKKÄÄMISKÄYTÄNTEET JA PALKKIOIDEN MAKSAMISPERUSTEET

Pankissa kenenkään palkkionsaajan muuttuva palkkio ei voi ylittää 50.000 euroa yhden vuoden ansaintajaksolta. Pankki voi päättää muuttuvien palkkioiden maksamatta jättämisestä joko kokonaan tai osittain siinä tapauksessa, että pankin vakavaraisuus on heikentynyt alle 10,5 %:iin.

Palkansaajalle maksettava eroraha tai muu korvaus maksetaan, jos palvelussuhde päättyy ennenaikaisesti. Maksamisessa otetaan huomioon yllä mainitut periaatteet ja maksamisperusteet laaditaan siten, ettei korvaus johda epäonnistuneen suorituksen palkitsemiseen. Korvauksen maksamisesta päättää hallitus.

PALKKIOIDEN KIINTEIDEN JA MUUTTUVIEN OSIEN SUHDE

Pankin palkitsemisjärjestelmässä muuttuvat palkkiot voivat olla enintään 100 % kiinteästä vuosipalkasta.

MUUTTUVIEN PALKKIOIDEN JA MUIDEN LUONTOISETUJEN MÄÄRITTÄMISESSÄ SOVELLETTAVAT KESKEISET PARAMETRIT JA PERUSTEET

Pankin muuttuviin palkkioihin sovelletaan seuraavia periaatteita:

1. Palkkio perustuu kokonaisarviointiin palkkionsaajan ja asianomaisen liiketoimintayksikön suorituksesta sekä pankin kokonaistuloksesta ja sen kehittymisestä. Suoritusta arvioitaessa huomioidaan taloudelliset ja muut tekijät sekä se miten suoritus tai tulos on toteutunut pitkällä aikavälillä.
2. Palkkion määrässä otetaan huomioon muun ohella arviointihetkellä tiedossa olevat riskit, pääomien riittävyys, jakokelpoisten omien varojen määrä ja tarpeellinen maksuvalmius. Muuttuvia palkkioita ei voida maksaa, mikäli se vaarantaa pankin minimivakavaraisuustavoitteen saavuttamisen.
3. Pankki ei maksa ehdottomia muuttuvia palkkioita tai sitoudu palkkionsaajan aiempaan palvelussuhteeseen perustuvaan palkitsemisjärjestelmään, ellei Pankin hallitus erikseen näin erittäin painavasta syytä ja sääntelyn asettamissa puitteissa päättä.

YHTEENLASKETUT PALKITSEMISTA KOSKEVAT TIEDOT TOIMIVAN JOHDON JA NIIDEN HENKILÖSTÖN JÄSENTEN OSALTA, JOIDEN TOIMINNALLA ON MERKITTÄVÄ VAIKUTUS LAITOKSEN RISKIPROFIILIIN

Pankissa pidetään luetteloa seuraavista henkilöistä ja heille maksetuista palkkioista:

1. Toimitusjohtaja ja henkilöt, jotka toimitusjohtajan lisäksi tosiasiallisesti osallistuvat yrityksen toiminnan johtamiseen,
2. Muu henkilö, jonka toiminnalla on olennainen vaikutus yrityksen riskiasemaan,
3. Henkilö, joka työskentelee liiketoiminnoista riippumattomissa yrityksen sisäisissä valvonta-toiminnoissa,
4. Muu henkilö, jonka palkkioiden kokonaismäärä ei merkittävästi poikkea 1 ja 2 kohdissa tarkoitettulle henkilölle määräytyvän palkkion kokonaismäärästä

Pankissa ei ole tilikauden aikana maksettu muuttuvia palkkioita.

TOTEUTUNEET PALKKIOT

Pankissa ei ole tilikauden aikana maksettu muuttuvia palkkioita eikä myöskään aloitusrahoja tai erorahoja. Työsopimuksissa on erorahoista sovittu.

Pankissa ei tilikauden aikana ole maksettu yli miljoonan euron palkkiota.

KESKEISIMMÄT ULKOISTETUT TOIMINNOT

Bonum Pankin pankkijärjestelmä on ulkoistettu Oy Samlink Ab:iin, josta yhteenliittymän jäsenosuospankit omistavat 5,23 %. Bonum Pankin kirjanpito on hoidettu Oy Samlinkin Ab:n täysin omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Bonum Pankin maksusanomien välitys (pois lukien POP Pankki -ryhmän sisäiset maksut) on hoidettu Tieto Oyj:n ylläpitämän SWIFT Service Bureaua kautta.

Korttiliiketoimintaan kuuluvat palvelut on ulkoistettu Samlinkille, Nets Oy:lle, Intrum Justitia Oy:lle, TAG Oy:lle, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiölle sekä Suomen Asiakastiedolle.

Bonum Pankin sisäinen tarkastus on ulkoistettu PWC Oy:lle vahvistettujen tarkastussuunnitelmien pohjalta. Vuoden aikana tarkistettiin pankin vakavaraisuuden hallintaprosessia ja sen toteutusta sekä pankin sijoitus- ja likviditeettiriskien hallinnan prosessit. Bonum Pankin sisäinen tarkastus perustuu hallituksen vahvistamaan sisäisen tarkastuksen ohjeeseen ja hallituksen hyväksymään tarkastussuunnitelmaan.

TALLETUSSUOJA

Bonum Pankki kuuluu talletussuojarahastoon, joka turvaa tallettajan saamiset pankilta 100 000 euroon saakka. Bonum Pankin toiminta keskittyy yhteenliittymän jäsenosuuspankeille tarjottaviin keskusluottolaitospalveluihin, joten talletussuojarahaston merkitys on vähäinen.

YHTEISKUNTAVASTUU

POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksessä on kerrottu POP Pankki -ryhmän yhteiskuntavastuusta. Bonum Pankin yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan Bonum Pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Toimimalla POP Pankkien keskusluottolaitoksena Bonum Pankki omalta osaltaan tukee paikallisten POP Pankkien yhteiskuntavastuuta.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Bonum Pankissa ei ole tilinpäätöspäivän jälkeen sellaisia merkittäviä liiketapahtumia, joilla olisi olennaista vaikutusta tilinpäätöksessä esitettyyn informaatioon.

LIIKETOIMINNAN KEHITYS VUONNA 2016

Bonum Pankki jatkaa valmistelua POP Pankkien yhteenliittymän puolesta tukkuvarainhankintaa ja joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskua. Lisäksi pankki hakee yhteistyössä yhteenliittymän kanssa kansainvälistä luottoluokitusta. Treasury-palvelujen laajentamisella pyritään vahvistamaan POP Pankkien yhteenliittymän kilpailukykyä. Bonum Pankin tavoitteena on tarjota lyhyttä ja pitkäaikaista vakuudetonta rahoitusta yhteenliittymäpankeille.

Pankin korttitoimintoja virtaviivaistetaan ja yhteenliittymään kuuluvien pankkien liiketoimintaa tuetaan hankkeissa, erityisesti yhteenliittymän strategiaan liittyvissä hankkeissa. Pankin toiminta edellyttää panostusta henkilökuntaan, henkilökunnan koulutukseen, riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan. Bonum Pankin vähittäispankkia kehitetään muun muassa tarjoamalla POP Pankkien tunnistuspalveluja sekä verkkomaksuja.

Bonum Pankki on Visa Europen osakas ja on välittänyt Visa Europen korttipalveluja. Visa Europen hallitus on yhtiön omistajien valtuuttamana sopinut yhtiön myymisestä yhdysvaltalaiselle Visa Inc. -yhtiölle edellyttäen, että tarvittavat viranomaisluvut saadaan. Myynnin toteutumisen odotetaan varmistuvan vuoden 2016 aikana ja toteutuessaan tuo Bonum Pankki Oy:lle arviolta noin 1,4 miljoonaa euroa ennen veroja liiketoiminnan muuna tuottona. Kaupan yhteydessä maksettavan vastikkeen lisäksi voidaan 4-12 vuotta myöhemmin maksaa lisäkauppahinta. Liiketoimen loppuunsaattaminen ja kauppahinnan suuruus riippuvat kuitenkin useista juridisista ja muista epävarmuustekijöistä. Näitä ovat mm. Visa Europen ja Visa Inc. -yhtiön tulevan toiminnan kannattavuus, Visa Inc. -osakkeen kurssin kehitys, dollarin kurssin kehitys ja eräiden oikeudenkäyntien lopputulokset. Bonum Pankki ei tämän vuoksi toistaiseksi tulouta edes osaa kauppasummasta.

Kahdeksan pankkia on eronnut POP Pankkiliitosta vuoden 2015 aikana ja tämän vuoksi näiden pankkien palvelusopimukset Bonum Pankin kanssa päättyvät. Kahden pankin osalta palvelusopimus päättyi vuoden 2015 lopussa, muiden pankkien osalta vuoden 2016 aikana. Pankkien irtaantumisen suunnittelu ja toteutus jatkuu talven ja kevään aikana. Pankkien irtaantuminen tulee näkymään Bonum Pankin liiketoiminnassa siten, että pankin kautta välitettävät maksu- ja korttitapahtumien volyymit pienenevät ja siirrosta johtuen pankin tase pienenee toimintavuoden aikana.

HALLITUKSEN ESITYS VOITONJAKOKELPOISTEN VAROJEN KÄYTÖSTÄ

Bonum Pankin jakokelpoiset voittovarot olivat 318 tuhatta euroa.

Bonum Pankin hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto 306 tuhatta euroa kirjataan kertyneisiin voittovaroihin eikä osinkoa jaeta.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

$$Kulu - tuotto - suhde =$$

$$\frac{\text{Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut}}{\text{Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksesta + nettopalkkiotuotot}} \\ + \text{arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot} \\ + \text{myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot} \\ + \text{suojauslaskennan nettotulos + sijoituskiinteistöjennettotuotot} \\ + \text{liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta}$$

$$\text{Oman pääoman tuotto (ROE), \% =}$$

$$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio - Tuloverot}}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus + tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelallavähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \cdot 100$$

$$\text{Koko pääoman tuotto (ROA), \% =}$$

$$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio - Tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \cdot 100$$

$$\text{Omavaraisuusaste, \% =}$$

$$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} \\ + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} \cdot 100$$

$$\text{Vakavaraisuussuhde, \% =}$$

$$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} \cdot 100$$

TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014	Muutos-%
Korkotuotot	Liite 3	2 043	68	...
Korkokulut	Liite 3	-311	0	...
Korkokate		1 732	68	...
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	Liite 4	2 416	434	456
Sijoitustoiminnan nettotuotot	Liite 5	163	-	...
Liiketoiminnan muut tuotot	Liite 6	1 539	847	82
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		5 850	1 349	334
Henkilöstökulut	Liite 7	-1 032	-772	34
Liiketoiminnan muut kulut	Liite 8	-3 799	-800	375
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	Liite 9	-491	-31	...
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-5 322	-1 603	232
Arvon alentumistappiot lainoista ja saamisista	Liite 14	-262	-	...
Tulos ennen veroja		265	-254	...
Tuloverot	Liite 10	41	8	...
Tilikauden tulos		306	-246	...

LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014	Muutos-%
Tilikauden tulos		306	-246	...
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käyvän arvon rahaston muutos				
Myytävissä olevien sijoitusten arvostuksista	Liite 22	-81	-	...
Tilikauden laaja tulos		225	-246	...

Bonum Pankki on POP Pankkiliitto osk:n kokonaan omistama tytäryritys.

TASE

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2015	31.12.2014	1.1.2014
Varat				
Käteiset varat	Liite 13	159 147	4	-
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	Liite 14	47 725	18 037	8 188
Lainat ja saamiset asiakkailta	Liite 14	43 944	-	-
Sijoitusomaisuus	Liite 15	171 147	1 000	-
Aineettomat hyödykkeet	Liite 16	2 932	2 440	78
Aineelliset hyödykkeet	Liite 17	50	62	40
Muut varat	Liite 18	1 893	1 196	167
Verosaamiset	Liite 19	495	486	8
Varat yhteensä		427 333	23 225	8 481
Velat				
Velat luottolaitoksille	Liite 20	390 200	-	-
Velat asiakkaille	Liite 20	7 007	0	-
Muut velat	Liite 21	9 453	2 726	214
Verovelat	Liite 21	435	490	12
Velat yhteensä		407 095	3 217	226
Oma pääoma				
Osakepääoma	Liite 22	10 000	10 000	6 000
Rahastot	Liite 22	9 919	10 000	2 000
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	Liite 22	12	255	255
Tilikauden voitto (tappio)		306	-246	-
Oma pääoma yhteensä		20 237	20 008	8 255
Velat ja oma pääoma yhteensä		427 333	23 225	8 481

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	10 000	-	10 000	8	20 008
Tilikauden laaja tulos					
Tilikauden tulos				306	306
Muut laajan tuloksen erät		-81			-81
Muut muutokset				4	4
Oma pääoma 31.12.2015	10 000	-81	10 000	318	20 237

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014	6 000	-	2 000	255	8 255
Tilikauden laaja tulos					
Tilikauden tulos				-246	-246
Liiketoimet omistajien kanssa					
Osakepääoman lisäys	4 000				4 000
SVOP-rahaston lisäys			8 000		8 000
Oma pääoma 31.12.2014	10 000	-	10 000	8	20 008

RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 euroa)	2015	2014
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	306	-246
Oikaisut tilikauden tulokseen	603	27
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-217 747	-4 746
Saamiset luottolaitoksilta	-1 706	-3 717
Saamiset asiakkailta	-44 097	-
Saamistodistukset	-171 248	-
Muut varat	-697	-1 029
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	403 934	2 520
Velat luottolaitoksille	390 200	-
Velat asiakkaille	7 007	-
Varaukset ja muut velat	6 727	2 512
Maksetut tuloverot	-	8
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	187 096	-2 446
Investointien rahavirta		
Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen lisäykset	-	-1 000
Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen vähennykset	1 000	-
Muiden sijoitusten lisäykset	-	-
Muiden sijoitusten vähennykset	-	-
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-971	-2 419
Investointien rahavirta yhteensä	29	-3 419
Rahoituksen rahavirta		
Osakepääoman lisäykset	-	4 000
Muut oman pääoman erien lisäykset	-	8 000
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-	12 000
Rahavarojen muutos		
Rahavarat tilikauden alussa	8 842	2 706
Rahavarat tilikauden lopussa	195 967	8 842
Rahavarojen nettomuutos	187 125	6 135
Saadut korot	1 055	66
Maksetut korot	222	0
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut	603	27

(1 000 euroa)	2015	2014
Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut		
Saamisten arvonalentumiset	153	-
Valuuttatoiminnan realisoitumaton nettotulos	-	-
Poistot	491	31
Muut	-41	-5
Erät, jotka esitetään muualla kuin liiketoiminnan rahavirrassa		
Myyntivoitot, investointien rahavirtaan kuuluva osuus	-	3
Oikaisut yhteensä	-	3
Rahavarat		
Käteiset varat	159 147	4
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	36 820	8 838
Yhteensä	195 967	8 842

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

YLEISTÄ

BONUM PANKKI OY JA POP PANKKI -RYHMÄ

Bonum Pankki Oy (jäljempänä Bonum Pankki) on POP Pankkiliitto osk:n kokonaan omistama tytäryritys ja POP Pankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitos, joka toimii POP Pankkiliitto osk:n jäsenosuuspankkien (POP Pankkien) keskusluottolaitoksena. Bonum Pankki hoitaa POP Pankkien maksuliiketelejä ja välittää POP Pankkien ja muiden pankkien asiakkaiden väliset maksutapahtumat, hoitaa POP Pankkien vähimmäisvarantalletukset Suomen Pankkiin, ottaa vastaan POP Pankkien talletuksia ja myöntää POP Pankeille maksuvalmiuden hoitoon tarvittavia luottoja. Lisäksi Bonum Pankki hoitaa POP Pankkien yhteenliittymän maksuvalmiuden hallintaa ja toimii rahoituksen tukumarkkinoilla. Bonum Pankin tehtäviin kuuluu myös POP Pankkien asiakkaiden Visa-kortteihin liittyvien toimintojen hoitaminen. Bonum Pankki on toiminut POP Pankkien maksukorttien liikkeeseenlaskijana kesäkuusta 2015 lähtien.

Bonum Pankin kotipaikka on Espoo. Jäljennös Bonum Pankin tilinpäätöksestä on saatavissa POP Pankkiliitto osk:n toimitiloista osoitteesta Hevosenenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.bonumpankki.fi.

Bonum Pankki kuuluu POP Pankki -ryhmään. POP Pankki -ryhmä muodostuu POP Pankkien yhteenliittymästä ja sen määräysvallassa olevista yhtiöistä. Ryhmä harjoittaa pankki- ja vakuutus toimintaa. POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä toimii POP Pankkiliitto osk ja sen jäsenpankkeja ovat Bonum Pankin lisäksi 26 osuuspankkia. POP Pankkien yhteenliittymä on talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa määritelty taloudellinen kokonaisuus, jonka jäsenillä on vastuu toistensa veloista ja sitoumuksista.

POP Pankkien keskusyhteisö on laatinut talletuspankkien yhteenliittymää koskevan lain mukaisesti POP Pankki -ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen. Jäljennös POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi tai keskusyhteisön toimitiloista osoitteesta Hevosenenkä 3, 02600 Espoo. POP Pankki -ryhmä esittää EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 mukaiset Pilari 3 -vakavaraisuustiedot tilinpäätöksen liitetiedoissa.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTA

Bonum Pankin tilinpäätös on laadittu EU:ssa hyväksytyjä kansainvälisiä IFRS-standardeja (International Financial Reporting Standards) sekä standardeja koskevia tulkintoja (IFRIC) noudattaen. Tilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on huomioitu myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön sekä viranomaismääräysten vaatimukset. Bonum Pankki siirtyi noudattamaan IFRS-standardeja 31.12.2015 tilinpäätöksessään. IFRS-standardeihin siirtymispäivä oli 1.1.2014. Siirtymän vaikutuksesta Bonum Pankin tulokseen ja taseeseen on esitetty tarkemmat tiedot siirtymää koskevassa liitteessä 29.

Bonum Pankin tilinpäätös esitetään tuhansina euroina, ellei toisin ole ilmoitettu. Liitetietojen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa taulukossa tai laskelmassa esitetystä summasta. Muut kuin euromääräiset varat ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Bonum Pankin tilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia rahoitusvaroja, jotka on arvostettu käypään arvoon. Bonum Pankilla ei ole tytär- tai osakkuusyrityksiä.

RAHOITUSINSTRUMENTIT

LUOKITTELU JA KIRJAAMINEN TASEESSA

Rahoitusvarat ja -velat on luokiteltu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin mukaisesti seuraaviin arvostusluokkiin:

- Myytävissä olevat rahoitusvarat
- Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

- Lainat ja muut saamiset
- Muut rahoitusvelat

Rahoitusinstrumenttien kirjaaminen Bonum Pankin taseeseen ei ole riippuvainen arvostusta varten liitetiedoissa esitetystä luokittelusta. Taseeseen kirjattujen rahoitusvarojen ja -velkojen jako arvostusluokkiin esitetään liitteessä 12. Rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit on kirjattu kaupantekopäivänä. Myönnettyt lainat on kirjattu taseeseen sinä päivänä, jona asiakas on nostanut lainan.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan käypään arvoon. Rahoitusinstrumenttien transaktiokulut sisällytetään hankintameno.

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan taseessa, jos Bonum Pankilla on tarkasteluhetkellä laillisesti toimeenpantavissa oleva kuittausoikeus tavanomaisessa liiketoiminnassa sekä laiminlyönti-, maksukyvyttömyys- ja konkurssitapauksissa ja sillä on aikomus ja kyky toteuttaa suoritukset nettomääräisesti. Bonum Pankki ei ole netottanut taseen rahoitusvaroja ja -velkoja, eikä sillä ole kuittausoikeutta sisältäviä sopimuksia.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet on siirretty toiselle osapuolelle niin, että omistukseen liittyvät riskit ja edut on siirretty olennaisilta osin. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden velvoitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on lakannut.

Myytavissä olevat rahoitusvarat

Myytavissä oleviin rahoitusvaroihin kirjataan saamistodistukset, jotka eivät ole käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia ja jotka saatetaan myydä ennen eräpäivää. Bonum Pankilla ei ole oman pääoman ehtoisia sijoituksia. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon ja realisoitumaton arvomuutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Luovutuksen tai arvonalentumisen yhteydessä arvomuutos kirjataan muista laajan tuloksen eristä tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin kirjataan sellaiset saamistodistukset, joiden maksusuoritukset ovat kiinteitä ja määritettävissä, jotka erääntyvät määrättyä päivänä ja jotka on tarkoitus ja kyky pitää eräpäivään asti. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset arvostetaan jaksotettuun hankintameno. Hankintameno ja nimellisarvon välinen ero jaksotetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi.

Bonum Pankki on uudelleenluokitellut tilikaudella 2015 eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Uudelleenluokittelun vuoksi pankki ei voi luokitella sijoituksia eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin seuraavan kahden tilikauden aikana. Uudelleenluokittelu johtui Bonum Pankin sijoituspolitiikan muutoksesta, joka liittyy pankin vakavaraisuuden hallintaan ja sijoitusposition sopeuttamiseen vastaamaan liiketoiminnan volyymin odotettuja muutoksia.

Lainat ja muut saamiset

Lainoihin ja muihin saamisiin kirjataan saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Saamiset yleisöltä muodostuvat pääasiassa korttiluottosaamisista. Lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintameno.

Muut rahoitusvelat

Muihin rahoitusvelkoihin kirjataan velat luottolaitoksilta, velat yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat. Muut rahoitusvelat merkitään taseeseen jaksotettuun hankintameno.

KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai, jos toimivia markkinoita ei ole, vakiintuneita arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään sen hetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määräyksessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattuja rahavirtoja sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin luotettavaan käyvän arvon määrittämiseen.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritetty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan.

RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMINEN

Muun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavan rahoitusvaran arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan, jos on saatu objektiivista näyttöä arvon alentumisesta. Objektiivista näyttöä arvioidaan jokaisen raportointikauden päättyessä.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonalentumisesta saatavaa objektiivista näyttöä voi olla esimerkiksi liikkeeseen laskijan tai velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, sopimusehtojen rikkominen, liikkeeseenlaskijan tai velallisen konkurssin tai muun uudelleenjärjestelyn muuttuminen todennäköiseksi, epäedulliset muutokset liikkeeseenlaskijan tai velallisen toimintaympäristössä taikka toimivien markkinoiden häviäminen rahoitusinstrumentilta. Jos raportointikauden päättyessä on saatu objektiivista näyttöä rahoitusvaran arvon alentumisesta, tehdään sijoitukselle arvonalentumistestaus.

Myytävissä olevan vieraan pääoman ehtoisen instrumentin arvonalentuminen määritetään pääasiassa sen hankintamenon ja tulevaisuudessa kerryttämien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Riskittömän markkinakoron noususta johtuva käyvän arvon lasku ei johda arvonalentumistappion kirjaamiseen. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan liittyvä arvonalentumistappion määrän pieneneminen kirjataan tulosvaikutteisesti.

Bonum Pankilla ei ollut tilinpäätöshetkellä oman pääoman ehtoisia sijoituksia.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Mikäli raportointikauden päättyessä saadaan objektiivista näyttöä siitä, että eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin luokitellun saamistodistuksen arvo on alentunut, tehdään saamistodistukselle arvonalentumistaus. Arvonalentumistappion määrä on sijoituksen hankintamenon ja sen kerryttämien tulevien rahavirtojen nykyarvon välinen erotus. Eräpäivään asti pidettävien sijoitusten arvonalentuminen kirjataan sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Bonum Pankilla ei ollut tilinpäätöshetkellä eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia.

Lainat ja muut saamiset

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumista arvioidaan saamiskohtaisesti sekä ryhmäkohtaisesti samankaltaisten saamisten muodostamissa ryhmissä. Bonum Pankin lainat ja muut saamiset ovat pääasiassa korttiluottoisaamia, jotka eivät sisällä yksittäisiä merkittäviä saamia. Korttiluottoisaamisten arvonalentumista arvioidaan siksi ainoastaan saamisryhmäkohtaisesti.

Saamisryhmäkohtaista arvonalentumista arvioidaan ryhmittelemällä luottoriskiominaisuuksiltaan samankaltaiset saamiset ryhmiin. Saamisryhmäkohtaisina arvonalentumisina kirjataan sellaiset arvonalentumistappiot, joiden arvioidaan tapahtuneen, mutta joita ei voida kohdistaa yksittäiselle saamiselle. Saamisryhmäkohtaisen arvonalentumisen määrittämisessä huomioidaan luottoriskiominaisuuksiltaan vastaavien saamisryhmien aikaisempi tappiokehitys.

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumistappiot kirjataan taseeseen käyttäen vähennystiliä, joka oikaisee saamisen kirjanpitoarvoa. Tuloslaskelmassa arvonalentumistappio kirjataan arvonalentumistappioihin luotoista ja muista saamisista. Mikäli arvonalentumistappion määrä myöhemmin pienenee, arvonalentumistappiota peruutetaan vastaavasti.

Lainat ja muut saamiset kirjataan pois taseesta, kun lainasta ei arvioida kertyvän enää suorituksia ja lopullinen tappio pystytään laskemaan. Lopullinen luottotappio kirjataan saamiskohtaisesti. Myöhemmin taseesta pois kirjatusta saamisista saatavat suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan arvonalentumistappioiden oikaisuksi.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Bonum Pankin taseeseen merkityt aineettomat hyödykkeet muodostuvat pääosin tietojärjestelmien hankintakustannuksista. Bonum Pankin strategisten yhteistyökumppanien suorittaman kehitystyön kustannukset aktivoidaan aineettomaksi hyödykkeeksi silloin, kun kehitystyöstä muodostuu yksilöitävissä oleva aineeton hyödyke, joka on Bonum Pankin määräysvallassa ja tuottaa Bonum Pankille taloudellista hyötyä. Merkittävimmät aineettomat hyödykkeet muodostuvat keskusluottolaitos- ja korttiliiketoiminnan tietojärjestelmistä. Bonum Pankki ei ole aktivoinut sisäisesti aikaansaatuja aineettomia hyödykkeitä.

Kaikilla Bonum Pankin aineettomilla hyödykkeillä on rajallinen taloudellinen vaikutusaika. Aineettomien hyödykkeiden hankintameno kirjataan poistoina kuluiksi tuloslaskelmaan seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin perustuen. Tietojärjestelmien arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat 3-5 vuotta ja muiden aineettomien hyödykkeiden 3-4 vuotta. Pankkitoiminnan perusjärjestelmien arvioitu taloudellinen vaikutusaika voi olla edellä esitettyä pidempi, kuitenkin enintään 10 vuotta.

Aineettomien hyödykkeiden hankintamenojen poistot aloitetaan siitä hetkestä, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi. Keskenäisille aineettomille hyödykkeille suoritetaan arvonalentumistaus vuosittain. Tutkimusmenot kirjataan kuluksi niiden toteutumishetkellä.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Bonum Pankin taseeseen merkityt aineelliset hyödykkeet muodostuvat koneista ja kalustosta, jotka merkitään taseessa poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Poistot perustuvat hyödykkeiden taloudelliseen käyttöaikaan. Koneiden ja kaluston taloudellinen käyttöaika on 3-10 vuotta.

Aineellisten hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset merkitään tuloslaskelmassa poistoihin ja arvonalentumistappioihin aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

VUOKRASOPIMUKSET

Bonum Pankki on ottanut vuokralle toimistolaitteita sekä liiketoiminnan käytössä olevat tilat. Vuokrasopimukset on luokiteltu IAS 17 -standardin mukaisesti muuksi vuokrasopimukseksi. Vuokratulot kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin tasaisesti vuokratkauden aikana.

TYÖSUHDE-ETUUKSET

Bonum Pankin IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaiset työsuhde-etuudet ovat pääasiassa lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia, kuten vuosilomapalkkoja ja tulospalkkioita, jotka odotetaan maksettavan asianomaisen työn suorittamisen yhteydessä tai seuraavan 12 kk aikana.

Työsuhteen päättämiseen perustuvat etuudet koostuvat irtisanomiskorvauksista.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet koostuvat eläkkeistä ja muista työsuhteen päättymisen jälkeen maksettavista etuuksista. Lakisääteinen eläketurva on järjestetty ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Bonum Pankin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia järjestelyjä. Maksupohjaisten järjestelyjen kulut kirjataan henkilöstökuluihin sille tilikaudelle, jota vakuutusyhtiön veloitus koskee. Bonum Pankilla ei ole etuusperusteisia eläkejärjestelyjä.

TUOTTOJEN JA KULUJEN TULOUTUSPERIAATTEET

Korkotuotot ja -kulut

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle tasaisesti suhteessa taseessa jäljellä olevaan määrään. Korkotuotot ja -kulut kirjataan korkokatteeseen.

Negatiivisilla viitekoroilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta Bonum Pankin korkokatteeseen. Bonum Pankin maksama negatiivinen korkotuotto kirjataan korkokuluihin ja asiakaspankilta peritty negatiivinen korkokulu kirjataan korkotuottoihin.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti palvelun tai muun toimenpiteen suorittamisen yhteydessä. Sellaisista palkkioista, jotka koskevat useita vuosia, tuloutetaan tilikaudelle kuuluva osuus. Palkkioita, joiden katsotaan olevan kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään efektiivisen koron oikaisuina. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien palkkiot tuloutetaan kuitenkin instrumentin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Kehittämismaksutuotot

Bonum Pankki on perinyt asiakaspankeiltaan liiketoiminnan muihin tuottoihin merkittäviä kehittämismaksuja keskusluottolaitostoimintojen ja korttiliiketoiminnan kehitystyötä varten. Näitä maksuja ei ole tuloutettu siltä osin, kuin maksuilla on katettu aineettoman hyödykkeen hankintamenoon sisällytetyt kuluja. Tulouttamattomat maksut on käsitelty ennakkomaksuina ja ne on merkitty taseeseen muihin velkoihin. Ko. maksut tuloutetaan silloin, kun Bonum Pankki käyttää aineetonta hyödykettä tulon hankkimiseen. Tulouttamattomat maksut sisältävät myös sellaisia erä, jotka Bonum Pankki on sitoutunut palauttamaan POP Pankkiliitosta eronneille osuuspankeille.

Tuloslaskelmaerien esittäminen tilinpäätöksessä:

Korkokate	Korkotuotot ja -kulut rahoitusvaroista ja -veloista, nimellisarvon ja hankinta-arvon välisen erotuksen jaksotusmäärä
Sijoitustoiminnan nettotuotot	Myytavissä olevien rahoitusvarojen realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot, arvonalentumiset, myyntivoitot ja -tappiot
Liiketoiminnan muut tuotot	Keskusluottolaitospalveluista saadut tuotot, pankeilta perityt kehittämismaksut sekä muut liiketoiminnan tuotot.

Henkilöstökulut	Palkat ja palkkiot, henkilösivukulut ja eläkekulut
Liiketoiminnan muut kulut	Hallintokulut, vuokratulot, kehittämiskulut sekä muut liiketoimintaan liittyvät kulut

TULOVEROT

Tuloslaskelman verot koostuvat Bonum Pankin tilikauden tulokseen perustuvista veroista, aikaisempien tilikausien verojen oikaisuista ja laskennallisten verojen muutoksesta. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi koskien erää, jotka liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajaan tulokseen kirjattuihin eriin, jolloin verovaikutus kirjataan myös kyseisiin eriin.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista ja vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten laskennassa käytetään sitä säädettyä verokantaa, jonka ennakoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkauksessa.

Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin perustuvat laskennalliset verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Bonum Pankki harjoittaa pankkitoimintaa. Pankilla on siten vain yksi toimintasegmentti, joten se ei esitä tilinpäätöksessään segmenttiraportointia.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien soveltaminen edellyttää johdolta tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöslaskelmissä esitettyjen erien määrään sekä niiden liitteenä annettuihin tietoihin. Johdon keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät erityisesti käyvän arvon arviointiin sekä rahoitusvarojen ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin.

KÄYVÄN ARVON ARVIOINTI

Johdon on arvioitava, milloin rahoitusinstrumenttien markkinat eivät ole toimivat. Johdon on lisäksi arvioitava, onko yksittäinen rahoitusinstrumentti aktiivisen kaupankäynnin kohteena ja markkinoilta saatava hintatieto luotettava indikaatio instrumentin käyvästä arvosta. Kun rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmän avulla, johdon harkintaa tarvitaan tällöin sovellettavan arvostusmenetelmän valintaan. Siltä osin, kun mallien tuottamiin tuloksiin ei ole käytettävissä markkinoilta saatavia syöttötietoja, johdon on arvioitava, miten arvostuksessa käytetään muita tietoja.

ARVONALENTUMINEN

Johdon on arvioitava säännöllisesti, onko rahoitusvaran tai muun omaisuuserän arvonalentumisesta objektiivista näyttöä ja tehtävä tarvittaessa omaisuuserälle arvonalentumistestaus. Objektiivisen näytön todentamiseen sisältyy johdon harkintaa.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen, lainoihin ja saamisiin sisältyvien saamistodistusten arvonalentumisen testaus on tehtävä raportointikauden päättyessä. Mikäli arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä, mahdollinen arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan.

Saamisten arvonalentumistestaus tehdään saamisryhmäkohtaisesti. Bonum Pankilla ei ole merkittäviä yksittäisiä saamia, joten saamiskohtaista tarkastelua ei tehdä. Keskeisimmät arviointia vaativat asiat ovat objektiivisten tekijöiden tunnistaminen ja tulevaisuudessa toteutuvat rahavirrat. Saamisryhmäkohtaisten arvonalentumisten periaatteita on esitetty tarkemmin kohdassa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistarkastelussa määritetään omaisuuserän tulevaisuudessa kerryttämä rahamäärä joko omaisuuserän käyttöarvon tai käyvän arvon perusteella. Arvonalentumistestaus vaatii johdon harkintaa ja arviota kyseessä olevan omaisuuserän tulevaisuudessa kerryttämästä rahamäärästä ja diskonttauksessa käytettävästä korosta. Myös keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden arviointi vaatii johdon harkintaa.

UUDET IFRS-STANDARDIT JA TULKINNAT

Bonum Pankki ottaa käyttöön 1.1.2016 alkavalla tilikaudella seuraavat IASB:n julkistamat uudet standardit ja tulkinnat, mikäli ne on hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa ennen tilikauden päättymistä.

Muutokset ja parannukset voimassa oleviin standardeihin

- Muutos IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardiin: Disclosure Initiative (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla on tarkoitus rohkaista yhteisöjä käyttämään harkintaa tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja määritettäessä. Muutoksilla selvennetään esimerkiksi olennaisuuden käsitteen soveltamista ja harkinnan käyttöä tilinpäätöksen liitetietojen järjestyksen ja paikan määrittämisessä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätökseen.
- IFRS-standardien vuosittaiset parannukset (Annual Improvements to IFRSs), muutoskokoelma 2012–2014 (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

Muut merkittävät standardimuutokset, joiden voimaantulopäivä on myöhemmin kuin 1.1.2016 alkavalla tilikaudella.

- Uusi IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardi (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Standardi korvaa nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. IFRS 9 sisältää uudistetun ohjeistuksen rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. Standardin vaikutuksia arvioidaan parhaillaan Bonum Pankissa. Arvonalentumissäännöksillä ennakoidaan olevan merkittävä vaikutus Bonum Pankin tilinpäätökseen.
- Uusi IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 15 käsittelee tulouttamista ja määrittelee uusia tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja myyntituottojen luonteesta, määrästä ja epävarmuudesta sekä myyntituottoihin liittyvistä rahavirroista. Standardi korvaa IAS 18 Tuotot ja IAS 11 Pitkäaikaishankkeet -standardit sekä IFRIC 13 Kanta-asiakasohjelmat -tulkinnan. IFRS 15:n mukaan yhteisön on kirjattava myyntituotot sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Bonum Pankissa on aloitettu standardin mahdollisten vaikutusten arviointi.

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2015.

LIITE 2 RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINNAN PERIAATTEET

VAKAVARAIKUUDEN HALLINTA

Bonum Pankin vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn turvaaminen suhteessa liiketoiminnan sisältämiin riskeihin, sekä varmistaa pääomien riittävä määrä ja tehokas allokointi. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi liiketoimintaan liittyvät riskit, mitoittaa pääomatarpeen riskiperusteisesti ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Toimimalla hallituksen hyväksymän liiketoimintasuunnitelman mukaisesti pankki kykenee pitämään liiketoimintaan sisältyvät riskit hallittavina ja riskinkantokykyyn nähden maltillisina. Pankin vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus, joka myös määrittelee liiketoimintaan liittyvät riskirajat. Pankin hallitus käy vuosittain läpi pankin vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat ja muuttaa tarvittaessa asetettuja tavoitteita.

Vakavaraisuuden hallintaprosessissa pankki laatii mm. tulos-, kasvu- ja vakavaraisuusennusteet huomioiden strategiset liiketoimintasuunnitelman mukaiset keskusluottolaitostoiminnan muutostarpeet ja merkittävät hankkeet vuodelle 2016. Ennusteiden perusteella pankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustavoite kyetään ylläpitämään.

Pankki soveltaa luottoriskin pääomavaateen laskennassa standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Pääomasuunnitelmaa täydennetään riskialuekohtaisilla Pilari 2 riskiarvioilla ja stressitesteillä.

POP Pankki -ryhmä julkistaa nk. Pilari III -vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös on saatavissa keskusyhteisön POP Pankkiliitto osk:n toimitiloista osoitteesta Hevosenenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

OMAT VARAT JA VAKAVARAIKUUS

Bonum Pankin omat varat muodostuvat osakepääomasta, vapaista rahastoista sekä kertyneistä voittovaroista, joista vähennetään EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset vähennyserät. Bonum Pankin CET1-ydinvakavaraisuussuhde oli tilikauden lopussa 19,5 prosenttia (264,3 prosenttia). Vuoden 2014 aikana Bonum Pankin omia pääomia vahvistettiin varauduttaessa vuonna 2015 aloitettavaan liiketoimintaan, joka johti korkeaan vakavaraisuussuhteeseen vuoden 2014 lopussa. Vuoden 2015 aikana Bonum Pankki Oy:n vakavaraisuuteen vaikutti liiketoimintasuunnitelman mukaisen keskusluottolaitostoiminnan käynnistäminen. Keskusluottolaitospalvelut, likviditeettiportfolion sijoitustoiminta ja korttiliiketoiminta kasvattivat tasetta merkittävästi ja nostivat riskipainotettujen saamisten määrää ensimmäisellä vuosipuoliskolla normalisoiden pankin vakavaraisuussuhteen liiketoimintasuunnitelman mukaiselle tavoitetasolle. Korttiliiketoiminnan ja keskusluottolaitospalveluiden käynnistäminen vaikutti myös operatiivisen riskin pääomavaateen kasvuun.

Vuoden 2015 alussa otettiin lakisääteisen 8 prosentin vähimmäisvakavaraisuusvaatimuksen lisäksi käyttöön kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 prosenttia sekä muuttuva lisäpääomavaatimus, jonka viranomaiset voivat tarvittaessa asettaa 0 - 2,5 prosentin tasolle. Finanssivalvonta ei ole toistaiseksi asettanut syklisyyttä vähentävää muuttuvaa lisäpääomavaatimusta tai käyttänyt muita makrovakausvälineitä. Luottolaitoslain mukainen 2,5 prosentin kiinteä lisäpääomavaatimus nostaa käytännössä alarajan vakavaraisuussuhteelle 10,5 prosenttiin ja ydinvakavaraisuussuhteelle 7 prosenttiin.

VAKAVARAIKUUDEN TUNNUSLUVUT

Bonum Pankin omat varat yhteensä olivat 17 409 tuhatta euroa (19 747). Ensisijainen pääoma (T1) oli 17 409 tuhatta euroa (19 747), joka muodostui kokonaisuudessaan ydinpääomasta (CET1). Omissa varoissa ei ollut ensisijaisia lisäpääomia (AT1) eikä toissijaisia pääomia (T2). Omat varat tilikauden voitto huomioiden olivat yhteensä 17 715 tuhatta euroa (19 747).

Ensisijaisten omien varojen määrään vaikutti vuoden 2015 lopussa tehty IFRS säännösten mukainen yhteenliittymävalmisteluihin liittyvien kulujen aktivointi, jonka johdosta ensisijaisiin varoihin kohdistui 2 518

tuhannen euron vähennys aineettomista hyödykkeistä. Aktivointi ei ole tulosvaikutteinen tulevina vuosina, mutta poistojen kautta aineettomien hyödykkeiden pienentyminen vapauttaa vakavaraisuuslaskennan omia varoja.

Pilari 1 riskipainotettujen erien kokonaismäärä oli 89 175 tuhatta euroa (7 472), jotka muodostuivat pääosin saamisista luottolaitoksilta, yrityksiltä sekä vähittäisasiakkaiden korttiluotoista. Omien varojen vähimmäisvaatimus oli 7 134 tuhatta euroa (597) ja vakavaraisuuspuskuri minimipääomavaateeseen oli 10 276 euroa (19 149).

Bonum Pankki Oy:n vakavaraisuusuhde oli vuoden 2015 lopussa 19,5 prosenttia (264,3). Ensisijaisen pääoman (T1) suhde riskipainotettuihin eriin oli 19,5 prosenttia (264,26).

RISKIENHALLINTA

Joulukuusta 2015 alkaen Bonum Pankki on osa POP Pankkien yhteenliittymää. Yhteenliittymän riskienhallinnan tavoitteista, organisoinnista ja sisäisen valvonnan järjestämisestä löytyy tarkempi kuvaus POP Pankkien yhteenliittymän vuosikertomuksesta.

RISKIENHALLINNAN TAVOITE

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja rajoitettu, ja että niitä valvotaan hyvien riskienhallintaperiaatteiden ja sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti. Riskienhallinta on osa vakavaraisuuden hallinnan prosessia, jonka tavoitteena on varmistaa että riskitasot ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Bonum Pankin liiketoiminnan kannalta olennaiset riskienhallinnan osa-alueet ovat luottoriski, korkoriski, rahoitusriskit, operatiiviset riskit sekä strateginen riski.

RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET JA ORGANISOINTI

Bonum Pankki Oy:n riskienhallinta on olennainen osa päivittäistä liiketoiminnan johtamista. Se perustuu hallituksen vahvistamiin liiketoimintasuunnitelmaan, riskistrategiaan, vakavaraisuuden hallinnan ohjeisiin ja riskienhallintaohjeisiin, päätös- ja toimintavaltuuksiin sekä liiketoiminnan eri osa-alueista tuotettavaan riski- ja tulosraportointiin.

Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti pankin liiketoiminnan sekä käynnissä olevien hankkeiden riskitasoista ja niiden kehittymisestä. Hallitus hyväksyy valtuudet ja puitteet liiketoiminnan riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat luotto- markkina- ja likviditeettiriskeille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskienseurannasta ja valvonnasta on toimivalla johdolla. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitetut järjestelmät sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

LUOTTORISKIT

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään sopimuksen mukaisia maksuvelvoitteitaan. Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa sijoitustoiminnasta ja muista asiakassuhteista syntyvien luottoriskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hallittavalle tasolle.

Luottoriskien pääasiallinen hallintamenetelmä on vastapuolikohtainen luottolimiittikehikko, jolla varmistetaan luottoriskin riittävä hajautus luottovastapuolten takaisinmaksukyvyyn mukaan. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luottoriskien hallinnan ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat sijoitustoiminnan sekä luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain. Merkittävimmät luottoriskit sisältyvät likviditeettiportfolion sijoitustoimintaan ja korttiliiketoimintaan.

Pankin hallitus tekee likviditeettiportfolion sijoitustoimintaan liittyen luottolimiittipäätökset. Hallitus on delegoinut sijoitusvaltuuksia pankin johdolle ja muille nimetyille toimihenkilöille luottopolitiikan kautta. Sijoituspäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien sijoituspolitiikan, luottopolitiikan ja luottoriskien hallinnan ohjeistusten mukaisesti riskejä hajauttaen. Luottolimiittipäätökset perustuvat pääasiassa vastapuolen luottokelpoisuuden, takaisinmaksukyvyyn ja vakuuksien arviointiin.

Korttiliiketoiminnan henkilöasiakkaiden luottokelpoisuuden arviointi perustuu tilastomatemaattiseen hakemuspisteytysmalliin sekä POP Pankkien hyvään asiakastuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arvioon asiakkaan takaisinmaksukyvyistä. Muu luotonanto perustuu asiakkaan maksukykyyn sekä riittäviin ja turvaaviin vakuuksiin.

Bonum Pankin luottoriskiasemaa on kasvatettu liiketoimintasuunnitelman mukaisesti vuonna 2015.

Bonum Pankin sijoitusomaisuus yhteensä oli tilikauden lopussa 171 147 tuhatta euroa (1 000). Likviditeettiportfolioon kuuluvat sijoitusomaisuuserät sisältävät hyvän luottoluokituksen omaavien valtioiden, kuntien, rahoituslaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia, vakuudellisia arvopapereita ja EKP vakuuskelpoisia luottoja. Lisäksi Bonum Pankilla oli likviditeettiportfolioon kuuluvia lyhytaikaisia pankkisaamisia yhteensä 47 725 tuhatta euroa (18 037). Likviditeettiportfolioon saamistodistukset arvostetaan taseessa markkinoilta saataviin noteerauksiin.

Korttiluottojen luottokanta oli tilikauden lopussa 39 547 tuhatta euroa (-). Vuonna 2015 korttiluotoista kirjattiin luottotappioita 109 tuhatta euroa (-) ja vuodelle 2016 on tehty saamisryhmäkohtainen arvonalentumisvaraus 153 tuhatta euroa (-). Muista pankkitoiminnan eristä ei ole kirjattu luottotappioita tai järjestämättömiä saamisia. Muut vähittäispankkitoiminnan lainasaamiset olivat yhteensä 4 039 tuhatta euroa (-).

Luottoriskille alttiita tase-eriä oli yhteensä 262 815 tuhatta euroa (19 038). Taseen ulkopuoleisia sitovia luottolupauksia Bonum Pankilla oli 101 165 tuhatta euroa (-), jotka muodostuivat korttiluottojen vapaista luottolimiiteistä ja POP Pankkien maksuvalmiuslimiiteistä.

Erääntyneet saamiset (1000 euroa)	31.12.2015	31.12.2014
31-90 päivää	42	0
90-180 päivää	59	0
Yhteensä	101	0

RISKIKESKITTYMÄT

Luottoriskikeskittymiä voi syntyä tietyille vastapuolelle, vastapuoliryhmälle tai toimialalle keskittyneistä vastuista. Myös tuotteiden samankaltaisuus ja vakuudet voivat johtaa luottoriskin keskittymiseen.

Bonum Pankin yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää EU:n vakavaraisuusasetuksessa N:0 575/2013, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä.

Bonum Pankin suurimman riskikeskittymän muodostaa saamiset pankkisektorilta. Saamisten määrä muodostuu välttämättömistä likviditeetin hallintaan liittyvistä talletussaatavista, sekä LCR ja EKP vakuuskelpoisista saamistodistuksista. Saamisten laatua on rajoitettu instrumenttiryhmittäin, maturiteettiluokittain ja vakuudellisuusvaatimuksilla. Saamiset Luottolaitoksilta muodostaa 30,4% taseen kokonaissaamisista.

(1000 euroa)	2015	2014
Likvidien varojen vastapuolijakauma		
Keskuspankeilta	159 147	0
Valtiot ja julkisyhteisöt	74 587	0
Luottolaitokset	115 183	19 037
Yrityksiltä	29 102	0
Yhteensä	378 019	19 037

LIKVIDITEETTIRISKIT

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan Bonum Pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voidaan jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rakenteelliseen rahoitusriskiin. Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan

tilannetta, jossa yhteisö ei suoriudu maksuvelvoitteestaan ilman vaikeuksia. Rakenteellinen rahoitusriski tarkoittaa jälleenrahoitusriskiä, joka muodostuu pitkän antolainauksen ja lyhyen ottolainauksen maturiteettierosta.

Likviditeettiriskeihin varaudutaan ylläpitämällä likviditeettiportfolioa, jonka turvin pankki kykenee selviytymään riittävän pitkään ilman ulkopuolista rahoitusta. Tasehallinnan rahoitussuunnittelulla ja likviditeetin jatkuvuussuunnittelulla kyetään ennakoimaan maksuvalmiutta eri tilanteissa. Pankin hallitus hyväksyy likviditeettistrategian ja likviditeetin hallinnan periaatteet. Hallitus hyväksyy myös likviditeettireservin laadulliset tavoitteet, varainhankintasuunnitelman ja likviditeetin jatkuvuussuunnitelman

Maksuvalmiusriskin mittaamisen keskeinen tunnusluku on EU:n vakavaraisuusasetuksessa määritelty maksuvalmiusvaatimus (LCR). LCR- suhdeluvun 60 prosentin vähimmäisvaatimus tuli voimaan 1.10.2015 alkaen ja se nousi 2016 alusta 70 prosenttiin. LCR- suhdeluvun vähimmäisvaatimus nousee asteittain 100 prosentin tasolle 1.1.2018 mennessä. Bonum Pankin LCR suhdeluku oli vuonna 2015 verrattain korkea sen valmistautuessa toimimaan yhteenliittymän likviditeetin hallinnan eri tasoilla keskusluottolaitoksen roolissa. Bonum Pankki hoitaa POP Pankki -ryhmän päivittäisen maksuvalmiustilanteen seurannan ja suunnittelun osana keskusluottolaitospalveluita.

Bonum Pankin LCR suhdeluku oli vuodenvaihteessa yhteenliittymän laskentasääntöjä noudattaen 153,3 prosenttia. Pankilla oli LCR kelpoisia likvidejä varoja yhteensä 258,1 miljoonaa Euroa, joista 99,0 prosenttia oli L1 kelpoisia likvidejä varoja.

LCR suhdeluku (1000 euroa)	31.12.2015
Likvidit varat (LCR)	258 070
Nettokassaulosvirtaus	168 321
Maksuvalmiusvaatimus (LCR)	153 %

Likvideiksi varoiksi luettavat tase-erät 31.12.2015 (1000 euroa)	2015	2014
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	75 647	0
Julkisyhteisöiltä	20 069	0
Luottolaitoksilta	50 469	0
Muilta	5 108	0
Muut saamistodistukset	95 500	1 000
Julkisyhteisöiltä	4 007	0
Kunnilta	50 511	0
Luottolaitoksilta	16 989	1 000
Yrityksiltä	23 993	0
Talletukset	206 872	18 037
Määräaikaiset	10 905	9 199
Vaadittaessa maksettavat	36 820	8 838
Keskuspankkitalletukset	159 147	0
Yhteensä	378 019	19 037

Bonum Pankilla ei ollut vuonna 2015 POP Pankki –ryhmän ulkopuolista rahoitusta. Bonum Pankki valmistautuu jatkossa tukkuvarainhankinnan käynnistämiseen yhteenliittymän keskusluottolaitoksena.

Rahoitusvelkojen maturiteettijakauma (1000 euroa)	Alle 3kk	3-12kk	1-5 vuotta	Yli 5v	Yhteensä
31.12.2015					
Rahoitusvelat					
Talletukset	7 007	-	-	-	7 007
Johdannaissopimukset	-	-	-	-	-
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-	-	-	-
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	-	-	-
Velat luottolaitoksille	114 710	177 231	-	98 260	390 200
Yhteensä	121 717	177 231	-	98 260	397 208

Rahoitusvelkojen maturiteettijakauma (1000 euroa)	Alle 3kk	3-12kk	1-5 vuotta	Yli 5v	Yhteensä
31.12.2014					
Rahoitusvelat					
Talletukset	0	-	-	-	0
Johdannaissopimukset	-	-	-	-	-
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-	-	-	-
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	-	-	-
Velat luottolaitoksille	-	-	-	-	-
Yhteensä	0	-	-	-	0

MARKKINARISKIT

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen tai muiden markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen. Markkinariskin hallinnan tavoitteena on tunnistaa ja arvioida liiketoimintaan sisältyvät markkinariskit, rajoittaa riskit hyväksyttävälle tasolle ja seurata riskiasemaa ajantasaisesti. POP Pankkien yhteenliittymässä keskusyhteisön hallitus vahvistaa markkinariskistrategian ja markkinariskin hallinnan ohjeet, jotka luovat pohjan markkinariskin hallinnalle Bonum Pankissa. Bonum Pankin hallitus vahvistaa markkinariskeille asetettavat enimmäismäärät ja sijoituspolitiikan. Vakavaraisuuden hallintaprosessi on keskeinen rahoitustaseen sisältämän markkinariskin mittaamisen ja seurannan prosessi, jossa tehdään markkinariskille pääomavarauksia.

KORKORISKIT

Bonum Pankin liiketoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski. Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten haitallista vaikutusta taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon tai korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- ja erääntymisajankohdista. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on vakauttaa pankin taseen korkoriski tasolle, jossa liiketoiminta on kannattavaa, mutta tulos tai vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaassakaan korkoympäristön muutoksissa.

Korkoriskiä syntyy rahoitustaseesta, joka koostuu, likviditeettiportfoliosta, korttiliiketoiminnasta, rahoituseristä sekä Bonum Pankin vähittäispankkitoiminnan anto- ja ottolainauksesta. Suurin yksittäinen korkoriskin lähde on likviditeettiportfolion sijoitustoiminta. Bonum Pankki ei käyttänyt johdannaisia vuonna 2015.

Korkoriskiä seurataan sekä nykyarvomenetelmällä että tuloarvomenetelmällä. Nykyarvomenetelmässä mitataan kuinka rahoitusvarojen laskennallinen markkina-arvo muuttuu korkojen muuttuessa. Nykyarvomenetelmässä kunkin tase-

erän markkina-arvon odotetaan muodostuvan kyseisen instrumentin luomien rahavirtojen nykyarvona. Tuloriskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta markkinakorkojen muuttuessa.

Korkoherkkyyksianalyysi 1% yksikön paralleelin koronmuutoksen vaikutus

31.12.2015

(1000 euroa)	Muutos	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omaiin pääomiin
Korkoriski	+1% yksikkö	-427	-802
Korkoriski	-1% yksikkö	-1	612

Korkoriskin tulosvaikutus on laskettu 12 kk korkokatteen muutoksesta. Vaikutus omaan pääomaan on laskettu taseen nykyarvomuutoksen kautta. Vertailutietoa vuodelta 2014 ei ole.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan taloudellisia menetyksiä tai muuta liiketoiminnallista haittaa, jotka voivat johtua sisäisistä puutteista tai virheistä järjestelmissä, prosesseissa, menettelytavoissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä. Kaikkiin liiketoiminnan prosesseihin, mukaan lukien luotto- ja sijoitusprosessit, sisältyy operatiivisia riskejä. Bonum Pankin liiketoiminnan operatiivinen riski on erityistarkkailussa jatkuvien liiketoimintahankkeiden ja ulkoistusten vuoksi.

Operatiivista riskiä hallinnoidaan riskikartoituksilla, joissa liiketoiminnan prosesseihin ja hankkeisiin liittyvät riskit pyritään tunnistamaan, arvioimaan ja luokittelemaan. Merkittäviksi tunnistettujen operatiivisten riskien varalle laaditaan jatkuvuus- ja varautumissuunnitelma, joissa määritellään vaihtoehtoiset toimintatavat ja -ohjeet riskin toteutuessa. Tavoitteena on minimoida mahdollisia riskin lähteitä prosesseissa, asettaa kontrolleja ja seurantapisteitä sekä rajoittaa riskien mahdollisesta toteutumisesta aiheutuvia suoria tappioita sekä välillistä haittaa pankin liiketoiminnalle.

Operatiivisten riskien toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön riskitietoisuuden kasvattamisella ja jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Pankki on varautunut erityisellä vakuutuksella pankkitoiminnassa mahdollisesti toteutuviin operatiivisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentävät laajasti käytössä olevat vakiomuotoiset sopimusehdot. Tietojärjestelmien toiminta-häiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnittelulla.

Operatiivisia riskejä seurataan keräämällä tietoa operatiivisen riskin tapahtumista, taloudellisista menetyksistä ja mahdollisista väärinkäytöksistä. Toimiva johto hyödyntää sisäisen valvonnan tuottamaa raportointia ohjeistuksen noudattamisesta sekä tietoja toimintaympäristön muutoksista.

Operatiivisten riskien tapahtumista yksikään ei täytä Finanssivalvonnan vuosi-ilmoituksen mukaisia tappiotapahtuman kriteereitä.

STRATEGINEN RISKI

Strateginen riski syntyy väärän strategian tai liiketoimintamallin valinnasta, strategian toteuttamisen epäonnistumisesta, kilpailuympäristön muutoksista tai liian hitaasta reagoinnista muutoksiin. Bonum Pankki pitää liiketoimintamallia, maineriskiä, taloussuhdanteita ja kilpailua suurimpina strategisen riskin lähteinä.

Liiketoimintasuunnitelmassa määriteltyjen strategisten tavoitteiden mukaisesti Bonum Pankin on pystyttävä varmistamaan POP Pankkien tarvitsemat perustoiminnot. Potentiaalisia strategisia uhkakuvia on huomioitu pääomatarvetta arvioitaessa. Laaditussa strategiassa keskitytään Yhteenliittymän jäsenpankkien tarvitsemien keskusluottolaitostoimintojen ja korttiliiketoiminnan vakiinnuttamiseen.

Strategisia riskejä pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti. Suunnittelussa hyödynnetään analyyseja POP Pankki –ryhmän tilasta ja liiketoiminnan kehityksestä sekä analyyseja ja ennusteita toimialan, kilpailutilanteen ja taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 3 KORKOTUOTOT JA -KULUT

(1000 euroa)	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Korkotuotot		
Saamisista ja veloista luottolaitoksilta	426	68
Saamisista asiakkailta	1288	-
Saamistodistuksista	329	0
Muut korkotuotot	0	0
Korkotuotot yhteensä	2 043	68
Korkokulut		
Saamisista ja veloista luottolaitoksille	-311	0
Muut korkokulut	0	0
Korkokulut yhteensä	-311	0
Korkokate	1 732	68

Bonum Pankilla ei ole korkotuottoja arvonalentuneista saamisista, koska sillä ei ole merkittäviä yksittäisiä saamia, joista olisi kirjattu arvonalentuminen. Korkotuottoihin on kirjattu luottolaitoksilta saadut negatiiviset korot ja korkokuluihin maksetut negatiiviset korot.

LIITE 4 PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

(1000 euroa)	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	31	-
Talletuksista	686	-
Maksuliikenteestä	3 521	3 018
Muut palkkiotuotot	73	-
Palkkiotuotot yhteensä	4 310	3 018
Palkkiokulut		
Maksuliikenteestä	-718	-2 578
Arvopapereista	-271	-706
Korttiliiketoiminnasta	-173	-
Muut palkkiokulut	-732	700
Palkkiokulut yhteensä	-1 894	-2 584
Palkkiotuotot ja kulut, netto	2 416	434

LIITE 5 SIOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

(1000 euroa)	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Valuuttatoiminnan nettotuotot	143	-
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	26	-
Käyvän arvon rahastosta siirretyt	-7	-
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	163	-

LIITE 6 LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(1000 euroa)	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Liiketoiminnan kehittämismaksut pankeilta	1 357	819
Keskusluottolaitospalvelut pl. maksujenvälitys	145	-
Muut tuotot	37	28
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	1 539	847

LIITE 7 HENKILÖSTÖKULUT

(1000 euroa)	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Palkat ja palkkiot	-837	-628
Henkilösivukulut	-36	-26
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	-160	-118
Henkilöstökulut yhteensä	-1 032	-772

Lähipiirin palkkiot on esitetty liitteessä 27.

LIITE 8 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1000 euroa)	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Muut hallintokulut		
Muut henkilöstökulut	-93	-122
Toimistokulut	-1 619	-169
ICT-kulut	-1 450	-74
Yhteyskulut	-125	-15
Edustus- ja markkinointikulut	-7	-3
Muut hallintokulut yhteensä	-3 294	-383
Muut liiketoiminnan kulut		
Vuokratulot	-173	-83
Pankkivero	0	-4
Konsultointipalkkiot	-202	-149
Tilintarkastuspalkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	-11	-8
Muut palvelut	-13	-
Muut liiketoiminnan kulut	-107	-173
Muut liiketoiminnan kulut yhteensä	-505	-417
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-3 799	-800

LIITE 9 POISTOT AINEELLISISTA JA AINEETTOMISTA HYÖDYKKEISTÄ

(1000 euroa)	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Koneista ja kalustosta	-15	-9
Aineettomista hyödykkeistä	-475	-22
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä yhteensä	-491	-31

LIITE 10 TULOVEROT

(1000 euroa)	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Laskennallisen verosaamisen muutos	-32	486
Laskennallisen verovelan muutos	72	-478
Tuloverot yhteensä	41	8
Tuloveroprosentti kotimaassa	20 %	20 %

Voimassa olevan verokannan mukaan laskettujen verojen täsmäytys tuloslaskelmassa esitettyihin veroihin

(1000 euroa)	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Kirjanpidon tulos ennen veroja	265	-254
Verokannan mukainen osuus tuloksesta	-53	51
+ Verovapaat tuotot	122	-
- Vähennyskelvottomat kulut	-72	0
- Tulokseen sisältyvät veronalaiset tuotot	-	486
+ Tulokseen sisältyvät vähennyskelpoiset kulut	1	-486
+ Aiempien vuosien vahvistettujen tappioiden käyttö	34	-
- Tappioista kirjaamatta jätetyt laskennalliset verosaamiset	9	58
Tuloslaskelman verot	41	8

LIITE 11 RAHOITUSVAROJEN JA –VELKOJEN TULOSLASKELMAERÄT ARVOSTUSLUOKITTAIN

(1000 euroa)	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Korkotuotot	241	-
Tuloslaskelmaan siirretyt erät	-7	-
Myyntivoitot ja -tappiot	26	-
Myytäviksi luokiteltujen rahoitusvarojen tuotot ja kulut yhteensä	260	-
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat		
Korkotuotot*	88	0
Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen tuotot ja kulut yhteensä	88	0
Lainat ja muut saamiset		
Korkotuotot	1 714	68
Muut tuotot	716	-
Arvon alentumiset lainoista ja muista saamisista	-153	-
Lainojen ja muiden saamisten nettotuotot yhteensä	2 278	68
Muut rahoitusvelat		
Korkokulut	-311	0
Muiden rahoitusvelkojen tuotot ja kulut yhteensä	-311	0
Valuuttatoiminnan nettotuotot	143	-
Rahoitusvarojen ja velkojen tuloslaskelmaerät yhteensä	2 458	68
Muut liiketoiminnan tuotot ja kulut	-2 192	-322
Tulos ennen veroja	265	-254

*Ennen uudelleenluokittelua kertyneet korkotuotot.

VAROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 12 RAHOITUSVAROJEN JA –VELKOJEN LUOKITTELU

Varat 31.12.2015

(1000 euroa)	Lainat ja saamiset	Myytavissä olevat	Kirjanpitoarvo yhteensä
Käteiset varat	159 147	-	159 147
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	47 725	-	47 725
Lainat ja saamiset asiakkailta	43 944	-	43 944
Sijoitusomaisuus			
Saamistodistukset	-	171 147	171 147
Rahoitusvarat yhteensä	250 816	171 147	421 963

Velat 31.12.2015

(1000 euroa)	Muut rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat luottolaitoksille	390 200	390 200
Velat asiakkaille	7 007	7 007
Rahoitusvelat yhteensä	397 208	397 208

Bonum Pankki on uudelleenluokitellut tilikaudella 2015 eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia myytävissä oleviin rahoitusvaroihin 63 744 tuhatta euroa. Uudelleenluokittelun vuoksi pankki ei voi luokitella sijoituksia eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin seuraavan kahden tilikauden aikana. Uudelleenluokittelu johtui Bonum Pankin sijoituspolitiikan muutoksesta, joka liittyy pankin vakavaraisuuden hallintaan ja sijoitusposition sopeuttamiseen vastaamaan liiketoiminnan volyymin odotettuja muutoksia.

Varat 31.12.2014

(1000 euroa)	Lainat ja saamiset	Eräpäivään asti pidettävät	Kirjanpitoarvo yhteensä
Käteiset varat	4	-	4
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	18 037	-	18 037
Sijoitusomaisuus			
Saamistodistukset	-	1 000	1 000
Rahoitusvarat yhteensä	18 041	1 000	19 041

Velat 31.12.2014

(1000 euroa)	Muut rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat asiakkaille	0	0
Rahoitusvelat yhteensä	0	0

Varat 1.1.2014

(1000 euroa)	Lainat ja saamiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	8 188	8 188
Rahoitusvarat yhteensä	8 188	8 188

LIITE 13 KÄTEISET VARAT

(1000 euroa)	2015	2014	1.1.2014
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	159 147	4	-
Käteiset varat yhteensä	159 147	4	-

Käteisiin varoihin luetaan shekkitili Suomen Pankissa.

LIITE 14 LAINAT JA SAAMISET

(1000 euroa)	2015	2014	1.1.2014
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset			
Vaadittaessa maksettavat	36 820	8 838	2 706
Muut	10 905	9 199	5 482
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta yhteensä	47 725	18 037	8 188
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Lainat	4 039	-	-
Luottokorttisaamiset	39 395	-	-
Muut saamiset	510	-	-
Lainat ja saamiset asiakkailta yhteensä	43 944	-	-
Lainat ja saamiset yhteensä	91 669	18 037	8 188

Tilikaudella kirjatut arvonalentumistappiot lainoista ja saamisista

(1000 euroa)	2015	2014
-/+ Saamisryhmäkohtaisten arvonalentumistappioiden muutos	-153	-
- Lopulliset luottotappiot	-109	-
Arvonalentumistappiot lainoista ja saamisista	-262	-

Lainojen ja saamisten kertyneet arvonalentumistappiot taseessa

(1000 euroa)	2015	2014
Arvonalentumistappiot 1.1.	-	-
+/- Saamisryhmäkohtaisten arvonalentumistappioiden muutos	153	-
Arvonalentumistappiot 31.12.	153	-

Arvonalentumistappiot on kirjattu korttiluottosaamisista. Arvonalentumistarkastelu tehdään saamisryhmäkohtaisesti.

LIITE 15 SIOITUSOMAISSUUS

(1000 euroa)	2015	2014	1.1.2014
Myytavissä olevat rahoitusvarat			
Käypään arvoon arvostetut noteeratut saamistodistukset			
Julkisyhteisöiltä	80 637	-	-
Muilta	90 509	-	-
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset			
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut saamistodistukset			
Muilta		- 1 000	-
Sijoitusomaisuus yhteensä	171 147	1 000	-

Bonum Pankki on Visa Europan jäsen (Principal Member). Visa Europan hallitus on yhtiön omistajien valtuuttamana sopinut yhtiön myymisestä yhdysvaltalaiselle Visa Inc. -yhtiölle. Kaupan toteutuminen edellyttää viranomaisten hyväksyntää. Myynnin toteutumisen odotetaan varmistuvan vuoden 2016 toisella neljänneksellä.

LIITE 16 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Bonum Pankin aineettomat hyödykkeet ovat POP Pankki -ryhmän yhteistyökumppaneiden toimesta toteutettuja tietojärjestelmiä joihin Bonum Pankilla on IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardissa tarkoitettu määräysvalta. Yhteistyökumppaneista merkittävin on Oy Samlink Ab. Merkittävimmät aineettomat hyödykkeet ovat keskuspankkipalveluissa ja korttitoiminnassa käytettäviä tietojärjestelmiä. Muut aineettomat hyödykkeet muodostuvat mm. lisensseistä.

(1000 euroa)	2015	2014	1.1.2014
Tietojärjestelmät	2 932	-	-
Muut aineettomat hyödykkeet	1	11	36
Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	-	2 429	42
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 932	2 440	78

Aineettomien hyödykkeiden muutokset 2015

(1000 euroa)	Tieto- järjestelmät	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	-	319	2 429	2 749
+ Lisäykset	3 407	-10	-	3 396
- Vähennykset	-	-	-2 429	-2 429
Hankintameno 31.12.	3 407	309	-	3 716
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-308	-	-308
- Poistot	-475	-	-	-475
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-475	-308	-	-784
Kirjanpitoarvo 1.1.	-	11	2 429	2 440
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 932	1	-	2 932

Aineettomien hyödykkeiden muutokset 2014

(1000 euroa)	Tieto- järjestelmät	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6	327	42	374
+ Lisäykset	-	-	2 387	2 387
- Vähennykset	-	-8	-	-8
Hankintameno 31.12.	6	319	2 429	2 754
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-5	-291	-	-297
+/- Vähennysten kertyneet poistot	-	5	-	5
- Poistot	0	-22	-	-22
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-6	-308	-	-314
Kirjanpitoarvo 1.1.	0	36	42	78
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	11	2 429	2 440

LIITE 17 AINEELLISET HYÖDYKKEET

Koneiden ja kaluston muutokset

(1000 euroa)	2015	2014
Hankintameno 1.1.	83	51
+ Lisäykset	4	32
Hankintameno 31.12.	86	83
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-21	-12
- Poistot	-15	-9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-36	-21
Kirjanpitoarvo 1.1.	62	40
Kirjanpitoarvo 31.12.	50	62

LIITE 18 MUUT VARAT

(1000 euroa)	2015	2014	1.1.2014
Siirtosaamiset			
Korot	1 186	24	7
Muut siirtosaamiset	656	1 172	160
Muut	50	-	-
Muut varat yhteensä	1 893	1 196	167

LIITE 19 LASKENNALLISET VEROT

(1000 euroa)	2015	2014	1.1.2014
Laskennalliset verosaamiset	495	486	-
Tuloverosaamiset	-	-	8
Verosaamiset yhteensä	495	486	8
Laskennalliset verovelat	435	490	12
Verovelat yhteensä	435	490	12

Laskennalliset verosaamiset

(1000 euroa)	1.1.2015	Kirjattu tulos-vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2015
Myytavissä olevista rahoitusvaroista	-	-	41	41
Ryhmäkohtaisista arvonalentumisista	-	31	-	31
Saaduista ennakkomaksuista	486	-72	-	414
Verotuksellisista tappioista	-	9	-	9
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	486	-32	41	495

(1000 euroa)	1.1.2014	Kirjattu tulos-vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2014
Saaduista ennakkomaksuista	-	486	-	486
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	-	486	0	486

Bonum Pankilla oli vertailukaudella verotuksessa vahvistettuja tappioita 216 tuhatta euroa joista ei ole vertailukaudella kirjattu laskennallista verosaamista. Tilikauden 2015 lopussa jäljellä olevasta tappiosta kirjattiin laskennallinen verosaaminen. Tappiot vanhenevat 2024.

Laskennalliset verovelat

(1000 euroa)	1.1.2015	Kirjattu tulos-vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2015
Verotuksellisista varauksista	5	-1	-	-4	-
Myytavissä olevista rahoitusvaroista	-	-	21	-	21
Aineettomista hyödykkeistä	486	-72	-	-	414
Laskennalliset verovelat yhteensä	490	-72	21	-4	435

(1000 euroa)	Kirjattu tulos-vaikutteisesti		
	1.1.2014	31.12.2014	
Verotuksellisista varauksista	4	1	5
Aineettomista hyödykkeistä	8	477	486
Laskennalliset verovelat yhteensä	12	478	490

Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät ja niihin liittyvät laskennalliset verot 2015

(1000 euroa)	Muutos, brutto	Laskennallinen vero	Muutos netto
Käyvän arvon rahasto	-101	20	-81
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät yhteensä	-101	20	-81

VELKOJA JA OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 20 VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1000 euroa)	2015	2014	1.1.2014
Velat luottolaitoksille			
Velat keskuspankeille	79 450	-	-
Velat luottolaitoksille			
Vaadittaessa maksettavat	195 160	-	-
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	115 591	-	-
Velat luottolaitoksille yhteensä	390 200	-	-
Velat asiakkaille			
Talletukset			
Vaadittaessa maksettavat	7 007	0	-
Velat asiakkaille yhteensä	7 007	0	-
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	397 208	0	-

LIITE 21 MUUT VELAT

(1000 euroa)	2015	2014	1.1.2014
Muut velat			
Maksujenvälitysvelat	476	37	-
Siirtovelat			
Korkovelat	90	-	-
Muut siirtovelat	855	239	214
Muut			
Velat korttitapahtumista	3 598	-	-
Saadut ennakkomaksut	2 932	2 429	-
Muut	1 503	21	-
Muut velat yhteensä	9 453	2 726	214

Bonum Pankki on perinyt vuosina 2014 ja 2015 keskusluottolaitostoiminnassa ja korttiliiketoiminnassa käytettävien tietojärjestelmien kehittämiskustannusten kattamiseksi kehittämismaksuja kaikilta ko. palveluja käyttäviltä pankeilta. Pankeilta perityistä maksuista ei ole tuloutettu sitä osaa, jolla on katettu aineettomaksi hyödykkeeksi aktivoituja menoja. Maksut on tässä tapauksessa käsitelty ennakkomaksuina ja ne on merkitty muihin velkoihin. Maksujen tuloutus tapahtuu silloin, kun aineetonta hyödykettä käytetään liiketoiminnassa.

Bonum Pankki on sitoutunut palauttamaan POP Pankki -ryhmän ulkopuolelle jääneille, muihin pankkiryhmittymiin liittyneille osuuspankeille näiden maksamat osuudet keskuspankkitoiminnan ja korttiliiketoiminnan tietojärjestelmien kehittämiseksi kerätyistä kehittämismaksuista siltä osin, kuin pankit eivät tule käyttämään kyseisiä palveluja POP Pankki -ryhmän käytössä olevista tietojärjestelmistä irtaantumisen jälkeen. Näiden sitoumusten määrä on 608 tuhatta euroa (243) ja ne sisältyvät erään Saadut ennakkomaksut. Velan arvioidaan erääntyvän maksettavaksi vuoden 2016 aikana.

LIITE 22 OMA PÄÄOMA

(1000 euroa)	2015	2014	1.1.2014
Osakepääoma	10 000	10 000	6 000
Sidotut rahastot			
Käyvän arvon rahasto			
Myytävissä olevien sijoitusten arvostuksista	-81	-	-
Vapaat rahastot			
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	10 000	10 000	2 000
Kertyneet voittovarot			
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	12	255	255
Tilikauden voitto (tappio)	306	-246	-
Oma pääoma yhteensä	20 237	20 008	8 255

Osakepääoma

Osakepääomaan merkitään maksettu osakepääoma. Bonum Pankilla on yhteensä 900 000 osaketta jossa tilikauden aikana ei ole tapahtunut muutoksia.

Sidotut rahastot

Käyvän arvon rahasto sisältää myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksen laskennallisella verolla vähennettynä. Käyvän arvon muutos voi olla positiivinen tai negatiivinen. Rahastoon merkityt erät siirretään tuloslaskelmaan, kun myytävissä olevasta arvopaperista luovutaan tai kirjataan arvonalentuminen.

Vapaat rahastot

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on merkitty se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei ole merkitty osakepääomaan.

Kertyneet voittovarot

Kertyneet voittovarot ovat aiemmilta tilikausilta kertyneitä varoja, joita ei ole siirretty oman pääoman rahastoihin tai jaettu voitonjakona omistajille.

Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista

(1000 euroa)	2015	2014
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-	-
Käyvän arvon muutos, myytävissä olevat rahoitusvarat	-108	-
Tuloslaskelmaan siirretyt	7	-
Laskennalliset verot	20	-
Käyvän arvon rahasto 31.12.	-81	-

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 23 ANNETUT JA SAADUT VAKUUDET

(1000 euroa)	2015	2014	1.1.2014
Annetut vakuudet			
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut			
Muut vakuudet Suomen Pankille	27 553	-	-
Annetut vakuudet yhteensä	27 553	-	-
Saadut vakuudet			
Kiinteistövakuudet	1 231	-	-
Saadut takaukset	3 933	-	-
Saadut vakuudet yhteensä	5 164	-	-

LIITE 24 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1000 euroa)	2015	2014	1.1.2014
Luottolupaukset	101 165	-	-
Muut	424	559	-
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	101 589	559	-

LIITE 25 KÄYVÄT ARVOT ARVOSTUSMENETELMÄN MUKAISESTI

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat 31.12.2015

(1000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpitoarvo
Toistuvasti käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat					
Myytavissä olevat rahoitusvarat	80 637	90 509	-	171 147	171 147
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat					
Lainat ja muut saamiset	-	91 380	-	91 380	91 669
Rahoitusvarat yhteensä	80 637	181 889	-	262 527	262 815
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat					
Muut rahoitusvelat	-	396 933	-	396 933	397 208
Rahoitusvelat yhteensä	-	396 933	-	396 933	397 208

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat 31.12.2014

(1000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpitoarvo
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat					
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	-	996	-	996	1 000
Lainat ja muut saamiset	-	18 051	-	18 051	18 037
Rahoitusvarat yhteensä	-	19 046	-	19 046	19 037
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvelat					
Muut rahoitusvelat	-	0	-	0	0
Rahoitusvelat yhteensä	-	0	-	0	0

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon määrittäminen

Rahoitusvarat ja -velat merkitään taseeseen käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuon. Rahoitusinstrumenttien luokittelu ja arvostaminen on kuvattu tarkemmin liitteessä 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.

Käyvän arvon hierarkiat

Taso 1 sisältää rahoitusinstrumentit, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien markkinahintanoteerausten perusteella. Likvideiksi markkinoiksi katsotaan sellaiset markkinat, joilta hintanoteeraukset saadaan säännöllisesti. Tähän ryhmään merkitään kaikki julkisesti noteeratut arvopaperit.

Taso 2 sisältää sellaiset rahoitusinstrumentit, joiden arvostuksessa käytetään yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä tai -malleja, jotka perustuvat todennettavissa oleviin markkinahintoihin perustuviin oletuksiin. Tasolle 2 merkittyjen rahoitusinstrumenttien käypä arvo voi perustua esimerkiksi vastaavanlaisen instrumentin markkinanoteerauksesta tai rahoitusvälineen osien markkinanoteerauksesta johdettuun arvoon. Tähän ryhmään merkitään korttiluotot sekä muut instrumentit, joilla ei käydä kauppaa likvideillä markkinoilla.

Taso 3 sisältää sellaiset rahoitusinstrumentit ja muut varat, joiden käypä arvo ei perustu markkinanoteerauksiin tai arvostusmenetelmien tai -mallien avulla todennettavissa olevien markkinahintojen perusteella laskettuun arvoon. Arvostusmenetelmissä käytettyihin oletuksiin liittyy usein epävarmuutta. Tasolle 3 merkittyjen varojen käypä arvo perustuu usein kolmannelta osapuolelta saatuun hintatietoon. Tähän ryhmään merkitään noteeraamattomat osakkeet ja rahastot. Bonum Pankilla ei ole tasolle 3 merkittyjä rahoitusvaroja.

Siirrot käyvän arvon hierarkian tasojen välillä

Siirrot hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaneen tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä. Tilikaudella ei tapahtunut siirtoja tasojen välillä.

LIITE 26 MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Bonum Pankki on vuokrannut toimitilansa sekä liiketoiminnassa käytettäviä laitteita.

Maksettavat ja saatavat vähimmäisvuokrat sisältävät ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat tai saatavat vähimmäisvuokrat. Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten ei-peruutettavana osuutena käsitellään irtisanomisajan mukaista vuokraa.

Bonum Pankki vuokralle ottajana, maksettavat vähimmäisvuokrat

(1000 euroa)	2015	2014
1 vuoden kuluessa	166	143
1-5 vuoden kuluessa	257	416
yli 5 vuoden kuluttua	-	-
Yhteensä	424	559

LIITE 27 LÄHIPIIRITIEDOT

Bonum Pankin lähipiiriin kuuluvat yhtiön hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä näiden läheiset perheenjäsenet. Lähipiiriin kuuluu myös Bonum Pankin emoyhteisö POP Pankkiliitto osk sekä sen toimitusjohtaja ja tämän sijainen. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat sellaiset yhteisöt, joissa johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ja/tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta. Johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat Bonum Pankin hallitus ja toimitusjohtaja sekä johtoryhmä. Avainhenkilöihin kuuluu myös POP Pankkiliitto osk:n toimitusjohtaja ja tämän sijainen.

Bonum Pankki on myöntänyt lähipiirille asunto- ja kulutusluottoja tilikaudella 2015 henkilökunnan ehdoin ja ne on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Liiketapahtumat lähipiiriin kuuluvien avainhenkilöiden kanssa 2015

(1000 euroa)	2015	2014
Varat		
Luotot	284	-
Taseen ulkopuoliset sitoumukset		
Luottolupaukset	13	-

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama kompensatio

(1000 euroa)	2015	2014
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	195	249
Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama kompensatio yhteensä	195	249

LIITE 28 TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Bonum Pankilla ei ole sellaisia merkittäviä liiketapahtumia tilinpäätöspäivän jälkeen, joilla olisi olennaista vaikutusta tilinpäätöksessä esitettyyn informaatioon.

LIITE 29 SIIRTYMINEN IFRS-STANDARDEIHIN

Bonum Pankki siirtyi noudattamaan kansainvälisiä IFRS-tilinpäätösstandardeja ja raportoi ensimmäisen kerran 31.12.2015 tilinpäätöksensä IFRS-standardien mukaisesti laadittuna. IFRS-standardeihin siirtymispäivä oli 1.1.2014. Siirtyminen vaikutti tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin ja tilinpäätöslaskelmiin.

Bonum Pankin taseen täsmäytyslaskelma 1.1.2014

(1 000 euroa)	viite	FAS	oikaisut	IFRS
		31.12.2013		1.1.2014
Varat				
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta		8 188		8 188
Aineettomat hyödykkeet	2)	36	42	78
Aineelliset hyödykkeet		40		40
Muut varat		167		167
Verosaamiset		8		8
Varat yhteensä		8 439	42	8 481
Velat				
Varaukset ja muut velat		214		214
Verovelat	1), 2)	-	12	12
Velat yhteensä		214	12	226
Tilinpäätössiirrot	1)	19	-19	-
Oma pääoma				
Osakepääoma		6 000		6 000
Rahastot		2 000		2 000
Kertyneet voittovarot	1), 2)	206	49	255
Oma pääoma yhteensä		8 206	49	8 255
Velat ja oma pääoma yhteensä		8 439	42	8 481

Bonum Pankin taseen täsmäytyslaskelma 31.12.2014

(1 000 euroa)	viite	FAS	oikaisut	IFRS
		31.12.2014		31.12.2014
Varat				
Käteiset varat		4		4
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta		18 037		18 037
Sijoitusomaisuus		1 000		1 000
Aineettomat hyödykkeet	2)	11	2 429	2 440
Aineelliset hyödykkeet		62		62
Muut varat		1 196		1 196
Verosaamiset	2), 3)	-	486	486
Varat yhteensä		20 310	2 915	23 225

Velat				
Velat asiakkaille		0		0
Varaukset ja muut velat	3), 4)	547	2 179	2 726
Verovelat	1), 2)	-	490	490
Velat yhteensä		547	2 670	3 217
Tilinpäätössiirrot	1)	23	-23	-
Oma pääoma				
Osakepääoma		10 000		10 000
Rahastot		10 000		10 000
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	1), 2), 3), 4)	206	49	255
Tilikauden voitto (tappio)		-466	220	-246
Oma pääoma yhteensä		19 740	269	20 008
Velat ja oma pääoma yhteensä		20 310	2 915	23 225

Bonum Pankin tuloslaskelman täsmäytyslaskelma 1.1.2014-31.12.2014

(1 000 euroa)	viite	FAS		IFRS
		1.1.- 31.12.2014	oikaisut	1.1.- 31.12.2014
Korkotuotot		68		68
Korkokulut		0		0
Korkokate		68		68
Palkkiotuotot ja -kulut, netto		434		434
Liiketoiminnan muut tuotot	3)	3 277	-2 429	847
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		3 779	-2 429	1 349
Henkilöstökulut		-772		-772
Liiketoiminnan muut kulut	2)	-3 437	2 637	-800
Poistot aineellisesta ja aineettomista hyödykkeistä		-31		-31
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-462	2 637	-254
Arvon alentumistappiot lainoista ja saamisista		-		-
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-462	208	-254
Tilinpäätössiirrot	1)	-4	4	-
Tuloverot	1)	-	8	8
Tilikauden tulos		-466	220	-246

Bonum Pankin rahavirtalaskelman täsmäytyslaskelma 1.1.-31.12.2014

(1 000 euroa)	viite	FAS		IFRS
		1.1.- 31.12.2014	oikaisu	1.1.- 31.12.2014
Liiketoiminnan rahavirta				
Tilikauden tulos	1), 2), 3), 4)	-466	220	-246
Oikaisut tilikauden tulokseen		36	-9	27
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-4 746		-4 746
Saamiset luottolaitoksilta		-3 717		-3 717
Muut varat		-1 029		-1 029
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		333	2 179	2 520
Velat asiakkaille		0		-
Varaukset ja muut velat	3), 4)	333	2 179	2 512
Maksetut tuloverot		8		8
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä		-4 836	2 390	-2 446
Investointien rahavirta				
Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen lisäykset		-1 000		-1 000
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	2)	-29	-2 390	-2 419
Investointien rahavirta yhteensä		-1 028	-2 390	-3 419
Rahoituksen rahavirta				
Osakepääoman lisäykset		4 000		4 000
Muut oman pääoman erien lisäykset		8 000		8 000
Rahoituksen rahavirta yhteensä		12 000	-	12 000
Rahavarojen muutos				
Rahavarat tilikauden alussa		2 706		2 706
Rahavarat tilikauden lopussa		8 842		8 842
Rahavarojen nettomuutos		6 135	-	6 135
Saadut korot		66		66
Maksetut korot		0		0
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut		36	-9	27
Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut				
Poistot		31		31
Muut		4	-9	-5

Erät, jotka esitetään muualla kuin liiketoiminnan rahavirrassa

Myyntivoitot, investointien rahavirtaan kuuluva osuus	-	3	3
Oikaisut yhteensä	0	3	3
Rahavarat			
Käteiset varat	4		4
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	8 838		8 838
Yhteensä	8 842	-	8 842

IFRS-siirtymästä aiheutuneet oikaisut

IFRS-standardeihin siirtyminen aiheutti muutoksia Bonum Pankin tilinpäätössiirtojen esittämistapaan, aineettomien hyödykkeiden aktivointien määrään sekä varauksiin ja muihin velkoihin.

1) Tilinpäätössiirrot

FAS-tilinpäätöksessä kirjatut poistoerot purettiin ja niiden määrä merkittiin omaan pääomaan laskennallisella verovelalla vähennettynä. Poistoerojen purkaminen lisäsi avaavan taseen 1.1.2014 voittovaroja 15 tuhatta euroa ja vertailukauden taseen 31.12.2014 voittovaroja 19 tuhatta euroa. Tilikauden 1.1.-31.12.2014 tulos parani 3 tuhatta euroa.

2) Aineettomat hyödykkeet

Bonum Pankin hankkimat aineettomat hyödykkeet ovat POP Pankki -ryhmän yhteistyökumppaneiden toimesta toteutettuja tietojärjestelmiä joihin Bonum Pankilla on IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardissa tarkoitettu määräysvalta. Yhteistyökumppaneista merkittävin on Oy Samlink Ab. FAS-tilinpäätöksessä tietojärjestelmien kehittämiskulut oli kirjattu tuloslaskelmaan, mutta IAS 38 mukaan ne on aktivoitava. Merkittävimmät aineettomat hyödykkeet muodostuvat keskuspankkipalveluissa ja korttitoiminnassa käytettävistä järjestelmistä.

Aineettomien hyödykkeiden aktivointi kasvatti avaavan taseen 1.1.2014 voittovaroja 33 tuhatta euroa. Aktivointi pienensi tilikaudella 1.1.-31.12.2014 kirjattuja muita liiketoiminnan kuluja 2 637 tuhatta euroa. Toisaalta muut liiketoiminnan tuotot pienenevät 2 429 tuhatta euroa, kun asiakaspankeilta perityt kehittämismaksut kirjattiin saatuihin ennakkomaksuihin. Tuotot tuloutetaan 2015 alkaen, kun järjestelmä otetaan käyttöön.

3) Muut velat

Bonum Pankki on perinyt tilikaudella 1.1.-31.12.2014 keskusluottolaitostoiminnassa ja korttiliiketoiminnassa käytettävien tietojärjestelmien kehittämiskustannusten kattamiseksi kehittämismaksuja kaikilta ko. palveluja käyttäviltä pankeilta. Pankeilta perityt maksut on FAS-tilinpäätöksessä tuloutettu, mutta IFRS-tilinpäätöksessä maksuista ei ole tuloutettu sitä osaa, jolla on katettu aineettomaksi hyödykkeeksi aktivoituja kustannuksia. Maksut on käsitelty ennakkomaksuina ja ne on merkitty muihin velkoihin. Maksujen tuloutus tapahtuu silloin, kun aineetonta hyödykettä käytetään liiketoiminnassa.

Ennakkomaksujen oikaisu pienensi tilikaudella 2014 kirjattuja muita liiketoiminnan tuottoja 2 429 tuhatta euroa.

4) Varaukset

FAS-tilinpäätöksessä 31.12.2014 kirjattiin 250 tuhannen euron pakollinen varaus POP Pankkiliitosta eronneille pankeille palautettavaksi sovitusta maksuista. IFRS-siirtymässä pakollinen varaus purettiin ja eroaville pankeille palautettava osuus kirjattiin muihin velkoihin.

IFRS-siirtymän vaikutus voittovaroihin

IFRS-siirtymä lisäsi Bonum Pankin kertyneitä voittovaroja.

Bonum Pankin voittovarojen täsmäytyslaskelma 1.1.2014 ja 31.12.2014

(1 000 euroa)	1.1.2014	31.12.2014
Kertyneet voittovarot (FAS)	206	-260
Oikaisut:		
Poistoeron purku	15	19
Pakollisen varauksen purku	-	250
Aineettomien hyödykkeiden aktivointi	33	1 943
Saatujen ennakkomaksujen oikaisu	-	-1 943
Kertyneet voittovarot (IFRS)	255	8

Bonum Pankin laskennallisten verojen täsmäytyslaskelma 1.1.2014 ja 31.12.2014

IFRS-siirtymä kasvatti Bonum Pankin laskennallisia verosaamisia ja -velkoja. Laskennallisten verojen muutokset aiheutuivat aineettomien hyödykkeiden aktivoinneista ja niihin liittyvien kehittämismaksujen kirjaamisesta saatuihin ennakkomaksuihin sekä poistoeron purkamisesta.

(1 000 euroa)	1.1.2014	31.12.2014
Laskennalliset verosaamiset (FAS)	-	-
Oikaisut:		
Saatujen ennakkomaksujen oikaisu	-	486
Laskennalliset verosaamiset (IFRS)	-	486

(1 000 euroa)	1.1.2014	31.12.2014
Laskennalliset verovelat (FAS)	-	-
Oikaisut:		
Poisteron purku	4	5
Aineettomien hyödykkeiden aktivointi	8	486
Laskennalliset verovelat (IFRS)	12	490

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Espoossa 10. päivänä helmikuuta 2016

Bonum Pankki Oy:n hallitus

Ossi Karesvuo

Ossi Karesvuo
Hallituksen puheenjohtaja

Ilkka Harjunpää

Ilkka Harjunpää

Timo Hulkko

Timo Hulkko

Soile Pusa

Soile Pusa

Markku

Ristiniemi

Markku Ristiniemi

Mikael Zilliacus

Mikael Zilliacus

Anders Dahlqvist

Anders Dahlqvist
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu
kertomus.

Espoossa 26 päivänä helmikuuta 2016

Johanna Gråsten

Johanna Gråsten

KHT